

Α.Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Πτυχιακή Εργασία

Πρόγραμμα Καλλικράτης : Έρευνα στους δημότες της Χίου

Βασιλική Κούνουπα

A.M. 2005161

Επιβλέπων καθηγητής : κ. Αλέξανδρος Βυθούλκας

Καλαμάτα 2012

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κύριο Αλέξανδρο Βυθούλκα για την ευκαιρία που μου έδωσε να ασχοληθώ με αυτό το θέμα

Και κυρίως

Τους γονείς μου Μάρκο και Βικτώρια και την αδερφή μου Άννα για τη στήριξη και βοήθειά τους στα τέσσερα χρόνια των σπουδών μου.

Η παρούσα πτυχιακή αποτελεί έρευνα στους δημότες της Χίου για την νέα διοικητική μεταρρύθμιση της Ελλάδας και την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτη στο δήμο Χίου. Η έρευνα έχει στόχο να εκφράσει τις απόψεις, τους προβληματισμούς, τις δυσκολίες αλλά και τις προτάσεις των δημοτών για την ποιοτική αναβάθμιση του νησιού σε τομείς όπως οι μεταφορικές υποδομές, η παιδεία, η υγεία, ο τουρισμός κ.α.

Η έρευνα ξεκίνησε με τη συμπλήρωση 60 ερωτηματολογίων από δημότες της Χίου. Στη συνέχεια οι απαντήσεις καταγράφηκαν σε ένα αρχείο excel και με τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα των απαντήσεων δημιουργήθηκαν στατιστικά γραφήματα που απεικόνιζαν διαγραμματικά την κοινή γνώμη.

Στη συνέχεια μελετήθηκαν επιμέρους τα καθεστάτα Καποδίστριας και Καλλικράτης όπου και προέκυψαν συμπεράσματα σχετικά με τη νέα αρχιτεκτονική της χώρας. Με τη βοήθεια των στοιχείων από τη Στατιστική Υπηρεσία, του ΕΣΠΑ Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013, αλλά με τις απόψεις που προέβαλαν οι απαντήσεις από τα ερωτηματολόγια έγινε εις βάθος μελέτη του δήμου Χίου και προέκυψαν συμπεράσματα για την παρούσα διακυβέρνηση του νησιού καθώς και προτάσεις για βελτίωση και αναβάθμιση των θεσμών.

Λέξεις Κλειδιά : Καλλικράτης, Δήμος Χίου, Υποδομές

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή.....	8
1.1 Αντικείμενο Έρευνας.....	8
1.2 Μεθοδολογία Έρευνας.....	8
1.3 Πηγές.....	9
1.4 Προβλήματα –Αδυναμίες.....	9
1.5 Βασική Δομή της Έρευνας.....	10
Κεφάλαιο 2. Θεωρητική Προεπισκόπηση.....	11
2.1 Ο Νόμος Καποδίστρια.....	11
2.2 Πρόγραμμα Καλλικράτης.....	12
Κεφάλαιο 3. Δήμος Χίου.....	15
3.1 Η φυσιολογία του Δήμου Χίου.....	15
3.2. Πληθυσμιακά – Δημογραφικά Δεδομένα ανά περιφερειακή ενότητα.....	16
3.3. Περιφερειακό Ακαθάριστο Προϊόν.....	17
3.4. Απασχόληση – Ανεργία.....	19
3.5. Υποδομές – Ποιότητα Ζωής.....	20
Κεφάλαιο 4.Επεξεργασία Αποτελεσμάτων - Ανάλυση.....	28
Τμήμα Α. Στοιχεία Ερωτώμενου.....	28
Τμήμα Β. Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Ά βάθμιας Αυτοδιοίκησης.....	33
Τμήμα Γ. Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτη» στο δήμο σας.....	40
Κεφάλαιο 5. Συμπεράσματα και Προτάσεις.....	70
Βιβλιογραφία.....	76
Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία.....	76
Παράρτημα.....	78
Ερωτηματολόγιο Έρευνας για τους δημότες της Χίου.....	78

Πίνακας Περιεχομένων – Πίνακες και Γραφήματα

Πίνακας 1.Περιφέρειες της Ελλάδας σύμφωνα με το πρόγραμμα Καποδίστριας.....	12
Πίνακας 2. Αποκεντρωμένες Αυτοδιοικήσεις της Ελλάδας σύμφωνα με το πρόγραμμα Καλλικράτης.....	14
Πίνακας 3.Απογραφή 2011.....	16
Πίνακας 4.Απογραφή 2001.....	17
Πίνακας 5.Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.....	18
Πίνακας 6.Κατά κεφαλή ΑΕΠ.....	19
Πίνακας 7.Οικονομικά ενεργός πληθυσμός Δήμου Χίου.....	19
Πίνακας 8.Τομεακή σύνθεση απασχόλησης στην Περιφερειακή Ενότητα Χίου.....	20

Πίνακας 9. Διαχρονικές Μεταβολές στον τομέα της ανεργίας	20
Πίνακας 10. ΕΣΠΑ – Έργα Οδικού Δικτύου	21
Πίνακας 11. ΕΣΠΑ - Έργα για την Υγεία	22
Πίνακας 12. ΕΣΠΑ – Έργα για την Παιδεία	25
Πίνακας 13. ΕΣΠΑ – Έργα για λοιπές υποδομές	27

Πίνακες Ερωτηματολογίου

Πίνακας 1. Φύλλο Ερωτώμενου	28
Πίνακας 2. Ηλιακή Ομάδα	29
Πίνακας 3. Επίπεδο Εκπαίδευσης	29
Πίνακας 4. Απασχόληση	30
Πίνακας 5. Συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα	31
Πίνακας 6. Τοπικά συλλογικά σχήματα που συμμετείχατε	32
Πίνακας 7. Ψηφίσατε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου και Οργάνων Α βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης;	33
Πίνακας 8. Εάν ψηφίσατε, ψηφίσατε με κριτήρια :	33
Πίνακας 9. Εάν δεν ψηφίσατε, λόγοι για τους οποίους δεν ψηφίσατε	34
Πίνακας 10. Πείτε μας την άποψή σας για τα προβλήματα - αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς ΤΑ Καποδίστριας	35
Πίνακας 11. Αναμένετε βελτίωση με τον Καλλικράτη;	37
Πίνακας 12. Ποια θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για την ενεργό συμμετοχή του δημότη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης	39
Πίνακας 13. Πως κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας;	40
Πίνακας 14. Ποια θεωρείτε ως βασικά προβλήματα στη λειτουργία του δήμου σας και στην επαφή τους με τους δημότες κατά την θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής;	41
Πίνακας 15. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας την τελευταία ζετία -πριν από τον «Καλλικράτη»	42
Πίνακας 16. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας με την εφαρμογή του «Καλλικράτη»	43
Πίνακας 17. Αξιολογήστε συνολικά τις υπηρεσίες που σας παρέχονται από το δήμο σας σήμερα ως προς :	44
Πίνακας 18. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή;	46
Πίνακας 19. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων	50
Πίνακας 20. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων	54
Πίνακας 21. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας;	58
Πίνακας 22. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο δήμο σας	59
Πίνακας 23. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών στο δήμο σας;	59
Πίνακας 24. Είστε υπέρ της συνεργασίας του δήμου σας με τον ιδιωτικό τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων	60

Πίνακας 25. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες στο δήμο σας θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, με τον έλεγχο και την εποπτεία του δήμου;	61
Πίνακας 26. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη δημοτική αρχή	62
Πίνακας 27. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη αντιπολίτευση (επικεφαλής συνδυασμών και δημοτικούς συμβούλους που συγκροτούν τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου);	63
Πίνακας 28. Πως ενημερώνεστε για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο σας.....	64
Πίνακας 29. Πως εκφράζετε την άποψή σας για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο δήμος σας;	65
Πίνακας 30. Η προσωπική σας συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης	66
Πίνακας 31. Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να προσφέρετε εθελοντικές υπηρεσίες στο δήμο σας	67
Πίνακας 32. Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να πληρώσετε το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών που καταναλώνετε;	68
Πίνακας 33. Πως νομίζετε ότι θα πρέπει να καλύπτεται το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών.....	69

Γράφημα 1	28
Γράφημα 2	29
Γράφημα 3	30
Γράφημα 4	31
Γράφημα 5	31
Γράφημα 6	32
Γράφημα 7	32
Γράφημα 8	33
Γράφημα 9	34
Γράφημα 10	35
Γράφημα 11	36
Γράφημα 12	39
Γράφημα 13	40
Γράφημα 14	41
Γράφημα 15	42
Γράφημα 16	44
Γράφημα 17	45
Γράφημα 18	47
Γράφημα 19	47
Γράφημα 20	48
Γράφημα 21	48
Γράφημα 22	49
Γράφημα 23	49
Γράφημα 24	51
Γράφημα 25	51
Γράφημα 26	52
Γράφημα 27	52
Γράφημα 28	53
Γράφημα 29	53

Γράφημα 30	55
Γράφημα 31	55
Γράφημα 32	56
Γράφημα 33	56
Γράφημα 34	57
Γράφημα 35	57
Γράφημα 36	58
Γράφημα 37	59
Γράφημα 38	60
Γράφημα 39	60
Γράφημα 40	61
Γράφημα 41	62
Γράφημα 42	63
Γράφημα 43	64
Γράφημα 44	65
Γράφημα 45	66
Γράφημα 46	67
Γράφημα 47	68
Γράφημα 48	69

Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή

1.1 Αντικείμενο Έρευνας

Το θέμα της παρούσας πτυχιακής είναι η έρευνα στους δημότες της Χίου για τη εκ νέου διαμόρφωση της διοικητικής διαίρεσης της Ελλάδας, το πρόγραμμα Καλλικράτης. Η έρευνα που διεξήχθη έχει σκοπό να παρουσιάσει τις απόψεις των δημοτών σχετικά με τη μεταρρύθμιση αυτή. Οι δημότες καλούνται να αξιολογήσουν το νέο αυτό πρόγραμμα σε διαφορετικούς άξονες όπως τη δράση, την αποτελεσματικότητά του και την καινοτομία του.

1.2 Μεθοδολογία Έρευνας

Η έρευνα που διεξήχθη είναι ποσοτική καθώς τα αποτελέσματα προέκυψαν από τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων και τη δημιουργία στατιστικών διαγραμμάτων. Τα δεδομένα από τα οποία προέκυψαν τα αποτελέσματα, προέρχονται από τους δημότες του νησιού. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα είναι στο σύνολό τους 60. Ο ερευνητής προσπάθησε και πέτυχε στο να εξασφαλίσει ένα απόλυτα ομοιογενές δείγμα σε όλους τους τομείς προκειμένου να είναι τα αποτελέσματα όσο το δυνατόν πιο αντιπροσωπευτικά. Έτσι το δείγμα χωρίζεται σε 30 γυναίκες και 30 άντρες με ίσα ποσοστά σε κάθε κατηγορία ηλικίας και ακολουθεί πλήρως τις οδηγίες διαμόρφωσης του δείγματος, όπως αυτές διατυπώνονται στη δομή που απαιτείται. Σύμφωνα με τις οδηγίες αυτές, έπρεπε να συγκεντρωθεί συγκεκριμένος αριθμός ερωτηθέντων από κάθε ηλικιακή κατηγορία από 8 διαφορετικές δημοτικές ενότητες και τις έδρες αυτών. Η διαμόρφωση του δείγματος έγινε σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα :

Νομός	Δήμος Καλλικρατικός	Δημοτική Ενότητα (πρώην ΟΤΑ)	Έδρα Δημοτ. Ενότητας	Ηλικίες δείγματος				ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ
				20 - 29	30- 39	40 - 49	50 - 64	
NOMOS ΧΙΟΥ	Χίου	Δ.Ε. Χίου	Δ. Χίου	8	7	6	9	30
NOMOS ΧΙΟΥ	Χίου	Δ.Ε. Αγίου Μηνά	Θυμιανά	1	1	1	0	3
NOMOS ΧΙΟΥ	Χίου	Δ.Ε. Αμανής	Βολισσός	0	0	1	1	2
NOMOS ΧΙΟΥ	Χίου	Δ.Ε. Ιωνίας	Καλλιμασιά	1	1	1	1	4
NOMOS ΧΙΟΥ	Χίου	Δ.Ε. Καμποχώρων	Χαλκειός	1	1	1	1	4
NOMOS	Χίου	Δ.Ε.	Καρδάμυλα	1	1	0	1	3

ΧΙΟΥ		Καρδαμύλων						
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ	Χίου	Δ.Ε. Μαστιχοχωρίων	Πυργί	1	1	1	2	5
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ	Χίου	Δ.Ε. Ομηρούπολης	Βροντάδος	2	2	2	3	9
				15	14	13	18	60

Η έρευνα έλαβε χώρα στην πόλη της Χίου, ενόψει των βουλευτικών εκλογών του 2012 και συγκεκριμένα τον Μάιο. Το ερωτηματολόγιο, που παρατίθεται στο παράρτημα της εργασίας, περιέχει πολλαπλούς τύπους ερωτήσεων : μοναδικής απάντησης, πολλαπλών απαντήσεων, ιεράρχησης, χωρίς ιεράρχηση, σύνθετης μοναδικής απάντησης καθώς και ερώτηση ανοιχτού τύπου. Επίσης εκτείνεται σε 3 κατηγορίες:

- Τμήμα Α' με τα στοιχεία του ερωτώμενου
- Τμήμα Β' με την αξιολόγηση του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου της Α βάρθμιας Αυτοδιοίκησης
- Τμήμα Γ' με ερωτήσεις σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτη στο δήμο
- Ενώ στο τμήμα Δ υπάρχει η κατηγορία εξατομικευμένες ερωτήσεις

1.3 Πηγές

Βασική πηγή πληροφόρησης αποτέλεσαν οι δημότες της Χίου με τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων. Επιπλέον πηγές προέκυψαν από το διαδίκτυο προκειμένου να βρεθούν στατιστικά αλλά και φυσιογνωμικά στοιχεία για το νησί, όπως επίσης και για τα προγράμματα Καποδίστριας και Καλλικράτης. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν υπάρχουν στο κομμάτι της βιβλιογραφίας στο τέλος της έρευνας.

1.4 Προβλήματα –Αδυναμίες

Σε γενικές γραμμές δεν αντιμετωπίστηκαν ιδιαίτερες δυσκολίες κατά την διεξαγωγή της έρευνας. Ένα πρόβλημα με το οποίο ήρθαν αντιμέτωποι οι συμμετέχοντες ήταν ο όγκος του ερωτηματολογίου καθώς ο τρόπος με τον οποίο αυτό ήταν διαμορφωμένο καθώς δεν ήταν σαφής ο τρόπος με τον οποίο έπρεπε να απαντήσουν. Τέλος ένα πολύ μικρό ποσοστό ερωτηματολογίων δεν ήταν ολοκληρωμένο με αποτέλεσμα να

απαιτείται εκ νέου συμπλήρωση. Παρόλα αυτά περίπου το 90% των ερωτηματολογίων ήταν πλήρως και ορθά συμπληρωμένο.

1.5 Βασική Δομή της Έρευνας

Η παρούσα έρευνα απαρτίζεται από 4 μέρη.

- Στο πρώτο μέρος παρουσιάζονται τα προγράμματα Καποδίστριας και Καλλικράτης και ο τρόπος με τον οποίο διαμορφώθηκε η διοικητική διαρρύθμιση της Ελλάδας σε καθένα από αυτά.
- Στο δεύτερο μέρος εξετάζονται αναλυτικά στοιχεία για το δήμο της Χίου. Περιγράφεται φυσιογνωμικά το νησί και παρατίθενται στατιστικά στοιχεία για τον πληθυσμό, τους τομείς παραγωγής, την απασχόληση του πληθυσμού καθώς και τις υποδομές του σε τομείς όπως η παιδεία, οι μεταφορές, η υγεία κ.α.
- Στο τρίτο μέρος παρατίθενται τα στατιστικά διαγράμματα που προκύπτουν από τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων με κάποια σχόλια επ' αυτών
- Στη συνέχεια στο τέταρτο μέρος ακολουθούν τα συμπεράσματα της έρευνας ενώ στο τέλος υπάρχει το ερωτηματολόγιο που συμπλήρωναν οι συμμετέχοντες.

Κεφάλαιο 2. Θεωρητική Προεπισκόπηση

2.1 Ο Νόμος Καποδίστρια

Ο Νόμος Καποδίστρια ή το Σχέδιο Καποδίστρια πήρε το όνομά του από τον Ιωάννη Καποδίστρια, πρώτο κυβερνήτη της Ελλάδος μετά την απελευθέρωσή της από την Οθωμανική αυτοκρατορία και είναι η συνηθισμένη ονομασία του νόμου (2539/97) του Ελληνικού Κράτους, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 244/τ.Α'/1997. Ο Νόμος Καποδίστρια εισήγαγε το νέο όρο των «Δημοτικών Διαμερισμάτων» (οι παλαιές κοινότητες). Λόγω της κατάργησης των κοινοτήτων έτυχε σημαντικής αντίδρασης σε ορισμένες περιοχές.

Σύμφωνα με αυτό έγινε συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους με σκοπό τη βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η Διοικητική διαίρεση της Ελλάδας που προέκυψε με το νόμο αυτό ίσχυσε μέχρι το τέλος του 2010, οπότε και αντικαταστάθηκε από τη νέα διοικητική διαίρεση που προβλέπει το σχέδιο Καλλικράτης, το οποίο δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 87/τ.Α'/2010.¹

Η διοικητική διαίρεση του 1997, τέθηκε σε ισχύ την 1/1/1999 και προέκυψε με εφαρμογή του σχεδίου Καποδίστριας. Σύμφωνα με αυτό, πραγματοποιήθηκε η συνένωση παλαιότερων δήμων και κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους με σκοπό τη βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Με αυτή τη διοικητική διαίρεση η Ελλάδα διαιρέθηκε σε 13 Περιφέρειες, 51 νομούς και 1034 δήμους και κοινότητες (910 δήμοι και 124 κοινότητες). Παράλληλα καταργήθηκαν οι επαρχίες.

Οι νομοί και οι δήμοι είναι αυτοδιοικούμενοι, καθώς οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία ανάμεσα στους μόνιμους κατοίκους. Εξαιρέση αποτελούν ο νομός Αττικής, που υποδιαιρείται σε τρεις αυτοδιοικούμενες νομαρχίες (Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών - Πειραιώς, Νομαρχία Ανατολικής Αττικής και Νομαρχία Δυτικής Αττικής) και οι νομοί της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

---

¹ Βικιπαίδεια, Σχέδιο Καποδίστριας, http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%87%CE%AD%CE%B4%CE%B9%CE%BF_%CE%9A%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%B4%CE%AF%CF%83%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%B1%CF%82

που συγκροτούν δύο αυτοδιοικούμενες υπερνομαρχίες, την υπερνομαρχία Ροδόπης-Έβρου και την υπερνομαρχία Ξάνθης-Δράμας-Καβάλας.²

Πίνακας 1. Περιφέρειες της Ελλάδας σύμφωνα με το πρόγραμμα Καποδίστριας

Περιφέρειες της Ελλάδας σύμφωνα με το πρόγραμμα Καποδίστριας	Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
	Αττικής
	Βορείου Αιγαίου
	Δυτικής Ελλάδος
	Δυτικής Μακεδονίας
	Ηπείρου
	Θεσσαλίας
	Ιονίων νήσων
	Κεντρικής Μακεδονίας,
	Κρήτης
	Νοτίου Αιγαίου
	Πελοποννήσου
	Στερεά Ελλάδος

Πηγή : Βικιπαιδεία, Διοικητική διαίρεση της Ελλάδας 1997

2.2 Πρόγραμμα Καλλικράτης

Πρόγραμμα Καλλικράτης, ή αλλιώς Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης, ονομάζεται ο ελληνικός νόμος 3852/2010, βάσει του οποίου διαμορφώθηκε η νέα διοικητική διαίρεση της Ελλάδας η οποία τέθηκε σε εφαρμογή το 2011 όπου και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους.

Το πρόγραμμα τέθηκε σε εφαρμογή μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 7 Ιουνίου 2010 (ΦΕΚ 87/τ.Α'/2010), αφότου ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή το Μάιο του 2010. Στη πλήρη μορφή του τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2011.³

² Βικιπαιδεία, Διοικητική Διαίρεση της Ελλάδας 1997, [http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B9%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%AF%CF%81%CE%B5%CF%83%CE%B7_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_\(1997\)](http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B9%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%AF%CF%81%CE%B5%CF%83%CE%B7_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_(1997))

³ Βικιπαιδεία, Καλλικράτης, [http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%B7%CF%82_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_\(1997\)](http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%B7%CF%82_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_(1997))

Η τρέχουσα διοικητική διαίρεση της Ελλάδας η οποία ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2011, διαμορφώθηκε από το πρόγραμμα «Καλλικράτης» (επισήμως Ν.3852/10). Η χώρα διαιρείται σε επτά αποκεντρωμένες διοικήσεις, δεκατρείς περιφέρειες και 325 δήμους. Οι περιφέρειες και οι δήμοι είναι αυτοδιοικούμενα νομικά πρόσωπα, δηλ. οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία ανάμεσα στους μόνιμους εγγεγραμμένους κατοίκους.

Πιο συγκεκριμένα:

- Ο Δήμος είναι ο πρώτος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ). Διοικείται από δήμαρχο και δημοτικό συμβούλιο που εκλέγονται κάθε 5 έτη με καθολική ψηφοφορία. Κάθε δήμος χωρίζεται σε διαμερίσματα με την επίσημη ονομασία «δημοτικές ενότητες» και αυτές με τη σειρά τους σε «κοινότητες». Οι τελευταίες διαθέτουν δικά τους συμβούλια, ο ρόλος αυτών όμως είναι συμβουλευτικός και δεν μπορούν να λάβουν αποφάσεις.
- Δεύτερος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης ΟΤΑ είναι η περιφέρεια, η οποία αναλογεί σε μία ευρεία γεωγραφική περιοχή της χώρας. Διοικείται από περιφερειάρχη και περιφερειακό συμβούλιο που εκλέγονται κάθε 5 έτη με καθολική ψηφοφορία ανάμεσα στους εγγεγραμμένους των δήμων που υπάγονται στην περιφέρεια. Κάθε περιφέρεια διαχωρίζεται σε «περιφερειακές ενότητες», οι οποίες συνήθως συμπίπτουν με τους νομούς. Κάθε περιφερειακή ενότητα διαθέτει δικό της αντιπεριφερειάρχη που προέρχεται από το συνδυασμό του περιφερειάρχη.
- Τρίτος βαθμός είναι η αποκεντρωμένη διοίκηση η οποία αποτελείται από δύο ή περισσότερες περιφέρειες (ή μόνο μία στην περίπτωση της Αττικής και της Κρήτης). Αυτή δεν αποτελεί θεσμό αυτοδιοίκησης. Επικεφαλής της είναι ο γενικός γραμματέας που διορίζεται από την κυβέρνηση και συγκεντρώνει όλες τις αποφασιστικές αρμοδιότητες, το δε συμβούλιό της, στο οποίο συμμετέχουν οι οικείοι περιφερειάρχες και εκπρόσωποι των τοπικών ενώσεων δήμων, έχει κυρίως συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Εξαιρέση σε όλα τα παραπάνω αποτελεί το Άγιο Όρος, το οποίο αποτελεί μεν ελληνικό έδαφος, αλλά αυτοδιοικείται με τους δικούς του θεσμούς βάσει του Καταστατικού Χάρτη του 1924.⁴

Πίνακας 2. Αποκεντρωμένες Αυτοδιοικήσεις της Ελλάδας σύμφωνα με το πρόγραμμα Καλλικράτης

Αποκεντρωμένες Αυτοδιοικήσεις της Ελλάδας σύμφωνα με το πρόγραμμα Καλλικράτης	Αττική
	Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
	Ήπειρος – Δυτικής Μακεδονίας
	Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου
	Αιγαίου
	Κρήτης
	Μακεδονίας - Θράκης

Πηγή : Βικιπαιδεία, Πρόγραμμα Καλλικράτης

⁴ Βικιπαιδεία, Διοικητική διαίρεση της Ελλάδας 2011
http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B9%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%AF%CF%81%CE%B5%CF%83%CE%B7_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_2011

Κεφάλαιο 3. Δήμος Χίου

3.1 Η φυσιογνωμία του Δήμου Χίου

Η Χίος είναι νησί του Βορειοανατολικού Αιγαίου και απέχει ελάχιστα από τις ακτές της Μικράς Ασίας. Είναι το πέμπτο μεγαλύτερο σε μέγεθος νησί στην Ελλάδα (904 τετραγωνικά χιλιόμετρα) με μήκος ακτών 213 χιλιόμετρα και εμβαδόν 841,58 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Ανήκει στο σύμπλεγμα των νησιών που σχηματίζονται στο Ανατολικό Αιγαίο και στο οποίο συμπεριλαμβάνονται εκτός της Χίου, η Ικαρία, ο Άγιος Ευστράτιος, ο Λέσβος, η Λήμνος, η Σάμος, η Ικαρία. Πρωτεύουσα του νομού είναι η πόλη της Χίου, που λέγεται και Χώρα. Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού κατοικεί τόσο στην πόλη και στο λιμάνι της Χίου όσο και στα 64 χωριά του νησιού. Τα χωριά ανάλογα με τη γεωγραφική τους θέση στο νησί χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: Τα νοτιόχωρα ή μαστιχοχώρια, τα βορειόχωρα και τα καμπόχωρα.

Η Περιφερειακή Ενότητα Χίου αποτελείται από τα νησιά Χίος, Ψαρά, Αντίψαρα και Οινούσσες. Διαιρείται διοικητικά σε τρεις δήμους, των Οινουσσών, Χίου και Ψαρών. Ο μεγαλύτερος από αυτούς είναι ο δήμος Χίου, ο οποίος καταλαμβάνει όλο το νησί της Χίου και πληθυσμιακά είναι ο μεγαλύτερος δήμος.

Μαζί με τα νησιά Οινούσσες και Ψαρά, ο πληθυσμός του νομού Χίου φθάνει τους 52.590 κατοίκους (απογραφή 2011). Το κύριο λιμάνι του νησιού βρίσκεται στην πρωτεύουσα ενώ μικρότερα λιμάνια είναι αυτό των Μεστών, της Λαγκάδας και του Μαρμάρου. Δεν λείπουν και μικρότερα λιμανάκια που μπορούν να φιλοξενήσουν μικρά ιστιοπλοϊκά σκάφη.

Το έδαφος της Χίου είναι κατά το κύριο μέρος του ορεινό, ενώ μόνο στα Νότια και Ανατολικά του νομού σχηματίζονται κάποιες πεδινές εκτάσεις. Στα βόρεια της Χίου βρίσκεται η οροσειρά Πελιναίο με ψηλότερη κορυφή τον Άγιο Ηλία (1.297 μ.). Στη Χίο δεν υπάρχουν ποτάμια.

Τα βασικά προϊόντα που εξάγει η Χίος είναι η μαστίχα, το κρασί, τα σύκα και το λάδι, ενώ έχει διεθνή φήμη για το μέγεθος και την ποιότητα της ναυτιλίας της.⁵

---

⁵ Βικιπαιδεία, Χίος, <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A7%CE%AF%CE%BF%CF%82>

Η ναυτιλία διαμορφώνει μείζονα ρόλο στην οικονομική ζωή του νησιού. Αντίθετα η γεωργία και η κτηνοτροφία χάνουν συνεχώς έδαφος. Το 8% του ενεργού πληθυσμού απασχολείται στη βιοτεχνία, το 15% στις υπηρεσίες και τον τουρισμό, ενώ το 75% απασχολείται με την ναυτιλία έμμεσα ή άμεσα.

Το καλλιεργούμενο έδαφος της Χίου είναι περίπου 167.000 στρέμματα από τα οποία μόνο τα 13.500 είναι καλλιεργήσιμα. Στο νότιο τμήμα του νησιού ευδοκimei και καλλιεργείται η ξακουστή μαστίχα. Το μεγαλύτερο μέρος της ετήσιας παραγωγής, εκατόν είκοσι περίπου τόνοι μαστίχας, εξάγεται σε άλλες χώρες και κυρίως στην Ιαπωνία. Εκτός από τη μαστίχα στο νησί, υπάρχουν ποικίλες καλλιέργειες μεταξύ των οποίων τα εσπεριδοειδή και κυρίως τα μανταρίνια τα οποία αποτελούν το 20% περίπου της συνολικής παραγωγής στην Ελλάδα. Οι ιχθυοκαλλιέργειες είναι ένας νέος και συνεχώς αναπτυσσόμενος κλάδος στην οικονομία του νησιού. Κάποιες από τις βιοτεχνίες που δραστηριοποιούνται στο νησί, ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή των Χιακών γλυκών κουταλιού. Στο χωριό Κέραμος υπάρχουν εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα αντιμονίου ενώ στην περιοχή Αγιάσματα, υπάρχουν θειοσιδηρούχες ιαματικές πηγές.⁶

3.2. Πληθυσμιακά - Δημογραφικά Δεδομένα ανά περιφερειακή ενότητα

Σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ο μόνιμος πληθυσμός της περιφερειακής ενότητας Χίου ανέρχεται στις 52.590 κατοίκους και διαμορφώνεται ως εξής :

Πίνακας 3.Απογραφή 2011

	Σύνολο	Άρρενες	Θήλειες	Πυκνότητα μόνιμου πληθ/τετρ. χλμ
Περιφερειακή Ενότητα Χίου	52.590	26.500	26.090	58,16
Χίος	51.320	25.870	25.450	60,93
Οινούσσες	820	420	400	47,05
Ψαρά	450	210	240	10,11

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

⁶ Chios portal, <http://www.e-xios.gr/gr/2/index.html>

Ο μόνιμος πληθυσμός του δήμου Χίου μειώθηκε την τελευταία δεκαετία βάσει των αποτελεσμάτων που είχαν προκύψει κατά την απογραφή του 2001 όπου ο πληθυσμός είχε διαμορφωθεί ως εξής :

Πίνακας 4.Απογραφή 2001

	Σύνολο	Αστικός Πληθυσμός	Αγροτικός Πληθυσμός	Πυκνότητα μόνιμου πληθ/τετρ. χλμ
Περιφερειακή Ενότητα Χίου	53.106			61.6
Χίος	51.773	28.384	24.722	
Οινούσσες	855		855	
Ψαρά	478		478	

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Εξετάζοντας τον πληθυσμό της Χίου σε προηγούμενες απογραφές, παρατηρείται μια πτωτική τάση στον αριθμό των μόνιμων κατοίκων. Το γεγονός αυτό οφείλεται σε παράγοντες διαφόρων κατηγοριών. Η υπογεννητικότητα για παράδειγμα, που αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα για την Ελλάδα συμβάλλει σημαντικά στο παραπάνω γεγονός. Ένας ακόμα σημαντικός παράγοντας είναι η αγορά εργασίας. Πολλοί από τους νέους, αναγκάζονται να φύγουν από το νησί και να αναζητήσουν εργασία είτε σε μεγάλες πόλεις της Ελλάδας είτε στο εξωτερικό καθώς δεν υπάρχει επαγγελματική σταδιοδρομία. Πολλές από τις επιχειρήσεις που υπάρχουν στο νησί είναι οικογενειακές με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν ευκαιρίες, ενώ πολλοί από τους νέους δεν μπορούν να απασχοληθούν στο αντικείμενο των σπουδών τους.

3.3. Περιφερειακό Ακαθάριστο Προϊόν

Οι πιο χαρακτηριστικές οικονομικές δραστηριότητες της Χίου είναι η ναυτιλία και όλες οι προεκτάσεις της, όπως μεταφορές και εμπόριο. Επίσης, στον πρωτογενή τομέα η καλλιέργεια της μαστίχας με το παγκόσμιο μονοπώλιό της, παρέχει στους καλλιεργητές της σημαντικά εισοδήματα.

Ένας νέος και συνεχώς αναπτυσσόμενος κλάδος στην οικονομία του νησιού είναι οι ιχθυοκαλλιέργειες που πραγματοποιούνται σε πολλές παραθαλάσσιες περιοχές του νησιού.

Στο δευτερογενή τομέα, -σύμφωνα με στοιχεία του 1991- το μεγαλύτερο ποσοστό παραγωγής κατέχουν οι κατασκευές (59%) και ακολουθεί ο κλάδος της μεταποίησης (23,3%). Ο μεταποιητικός τομέας του νησιού κυριαρχείται από την παρουσία των μονάδων παραγωγής τροφίμων και ποτών.

Πρόκειται για: συσκευαστήρια ιχθυοκαλλιεργειών, επεξεργασία και τυποποίηση μαστίχας, βιοτεχνίες παραγωγής γλυκών κουταλιού, ελαιοτριβεία/ελαιουργεία, αλευρόμυλοι, μονάδες παραγωγής ζωοτροφών κλπ. σύμφωνα με στοιχεία της ΕΣΥΕ στο Νομό Χίου υπάρχουν 8 μεταποιητικές επιχειρήσεις με μέση ετήσια απασχόληση μεγαλύτερη των 10 ατόμων. Από αυτές οι 6 ανήκουν στον κλάδο τροφίμων-ποτών (οι άλλες 2 στον κλάδο των μη μεταλλικών ορυκτών).

Διαχρονικά αυξάνονται και οι κλάδοι των ορυχείων και της ενέργειας. Στη Χίο υπάρχουν 4 θεσμοθετημένες λατομικές ζώνες που λειτουργούν ενώ τα τελευταία χρόνια έχουν κάνει την εμφάνισή τους μικρά φωτοβολταϊκά πάρκα.

Η οικονομία του νησιού εξαρτάται απόλυτα από τον τριτογενή τομέα, με κυρίαρχους κλάδους τις μεταφορές και το εμπόριο. Η ναυτιλία παίζει μεγάλο ρόλο στην οικονομική ζωή του νησιού αυξάνοντας συνεχώς το ανθρώπινο δυναμικό της. Ο τουρισμός παραμένει ο μικρότερος σε ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό προϊόν του νομού σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό των δυο άλλων νομών της Περιφέρειας αλλά σταδιακά ισχυροποιείται.

Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας το ΑΕΠ της Περιφερειακής ενότητας της Χίου διαμορφώθηκε ως εξής :

Πίνακας 5. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

<i>Σε εκατομμύρια €</i>	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Χίος	499	529	568	647	711	738	839	827

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Πίνακας 6. Κατά κεφαλή ΑΕΠ

Σε €	2005	2006	2007	2008	2009
Χίος	13.801	14.881	16.699	17.000	17.139

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

3.4. Απασχόληση - Ανεργία

1. Οικονομικά ενεργός πληθυσμός

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τον οικονομικώς ενεργό πληθυσμό διαχωρισμένο σε ομάδες ατομικών επαγγελμάτων σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2001:

Πίνακας 7. Οικονομικά ενεργός πληθυσμός Δήμος Χίου

Περιγραφή	Οικονομικώς ενεργοί				Οικονομικώς μη ενεργοί
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Ανεργοί		
			Σύνολο	Νέοι	
ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	8345	7452	893	506	12857
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ	876	786	90	59	1570
ΔΗΜΟΣ ΙΩΝΙΑΣ	1638	1403	235	105	2532
ΔΗΜΟΣ ΚΑΜΠΟΧΩΡΩΝ	933	856	77	44	1918
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΑΜΥΛΩΝ	830	650	180	58	1856
ΔΗΜΟΣ ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ	1433	1266	167	76	2960
ΔΗΜΟΣ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ	316	235	81	25	663
ΔΗΜΟΣ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ	2059	1794	265	137	4547
ΔΗΜΟΣ ΨΑΡΩΝ	109	95	14	7	274
Σύνολο		14.537	2.002	1.017	29.177

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Τα στοιχεία του πίνακα επιβεβαιώνουν πολλά από τα σημεία που αναφέρθηκαν παραπάνω, όπως το μεγάλο ποσοστό ανεργίας, την τάση των νέων να εγκαταλείπουν

το νησί προκειμένου να αναζητήσουν δουλειά στις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας, την έλλειψη επιχειρηματικότητας και τον αυξημένο μέσο όρο ηλικίας.

2. Τομεακή σύνθεση απασχόλησης

Πίνακας 8. Τομεακή σύνθεση απασχόλησης στην Περιφερειακή Ενότητα Χίου

	Σύνολο	Πρωτογενής Τομέας	Δευτερογενής Τομέας	Τριτογενής Τομέας	Δεν δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας
Δήμος Χίου	15.514	1.782	2.934	10.007	791
Δήμος Οινουσσών	190	25	25	118	22
Δήμος Ψαρών	96	14	28	50	4
Σύνολο	15.800	1.821	2.987	10.175	817

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

3. Εξέλιξη της ανεργίας

Πίνακας 9. Διαχρονικές Μεταβολές στον τομέα της ανεργίας

Νομός Χίου	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	7,7	8	7,4	6	3,7	4,0	13,4

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Σύμφωνα με τους παραπάνω πίνακες το μεγαλύτερο μέρος των εργαζομένων της Χίου απασχολείται στον τριτογενή τομέα που περιλαμβάνει τις υπηρεσίες μεταφοράς και το εμπόριο, ενώ σύμφωνα και με τις τελευταίες εξελίξεις στην οικονομία η ανεργία το 2011 τριπλασιάστηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

3.5. Υποδομές - Ποιότητα Ζωής

Η περιφερειακή ενότητα Χίου είναι τελικός δικαιούχος σε ένα σημαντικό αριθμό έργων που έχουν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ 2007-2013 για την περιφέρεια Κρήτης και Νήσων Αιγαίου. Ο συνολικός αριθμός των έργων είναι 33 και στη συνέχεια αναφέρονται τα πιο σημαντικά με κριτήριο επιλογής τον προϋπολογισμό.

1.Μεταφορικές Υποδομές

Πίνακας 10. ΕΣΠΑ – Έργα Οδικού Δικτύου

	Τίτλος Πράξης	Τελικός Δικαιούχος	Δημόσια Δαπάνη
1	Βελτίωση Περιφερειακού Δρόμου Οινουσσών	Δήμος Χίου	1.342.499,13
2	Δρόμος για την παράκαμψη της πόλης	Δήμος Χίου	9.365.400,00
3	Δρόμος για την παράκαμψη της πόλης – ΤΜΗΜΑ Δ΄	Δήμος Χίου	3.495.690,00
4	Δρόμος παράκαμψης Ζυφιά – Χαλκειούς & Αγ. Γεωργίου .Παράκαμψη Ζυφιά	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χίου	3.085.000,00
5	Βελτίωση υποδομών στο λιμάνι Λαγκάδας Χίου	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χίου	1.800.000,00
6	Βελτίωση Εθνικής Οδού Χίου - Καρδαμύλων	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χίου	13.050.000,00

Πηγή: Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013

Ένα από τα καθημερινά προβλήματα των δημοτών είναι η κακή ποιότητα του οδικού δικτύου και η κίνηση που δημιουργείται από τον δυσανάλογο αριθμό αυτοκινήτων. Σύμφωνα με έρευνα του ΑΠΘ, ο νομός Χίου με πληθυσμό 52.337 κατοίκους για το 2005, διαθέτει κυκλοφορούντα Ι.Χ. οχήματα που φτάνουν τις 20.301, ανεβάζοντας τον δείκτη ιδιοκτησίας σε 388 ανά 1.000 κατοίκους φέρνοντας τον Νομό στην τρίτη θέση στην Ελλάδα, μετά το σύνολο Αττικής και το Νομό Θεσσαλονίκης.⁷

Προκειμένου να αποφορτιστεί η κυκλοφορία στο οδικό δίκτυο και να βελτιωθεί η καθημερινότητα στους δρόμους της πόλης, το ΕΣΠΑ έχει εγκρίνει την κατασκευή περιφερειακών δρόμων και ταυτόχρονα την ποιοτική αναβάθμιση του οδοστρώματος για την λύση αυτού του χρόνιου προβλήματος.

Η ακτοπλοΐα παρέχει πολλές ποιοτικές επιλογές στους δημότες με καθημερινά δρομολόγια πλοίων από τρεις διαφορετικές εταιρείες. Οι ποιοτικές αυτές επιλογές έχουν ανεβάσει τα τελευταία 5 χρόνια το κόστος του ναύλου στα 40 € ανά άτομο στην οικονομική θέση.

Όσον αφορά τη μετακίνηση με αεροπλάνο, υπάρχει μονοπώλιο καθώς μόνο μία αεροπορική εταιρεία έχει αναλάβει τις πτήσεις της Χίου. Το μονοπώλιο αυτό έχει

⁷ <http://invenio.lib.auth.gr/record/100767/files/gri-2008-1068.pdf?version=1>

εκτοξεύσει τις τιμές των εισιτηρίων κοντά στα 100 € χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα για χαμηλότερες τιμές με early booking.

2.Υγεία – Πρόνοια

Πίνακας 11. ΕΣΠΑ - Έργα για την Υγεία

	Τίτλος Πράξης	Τελικός Δικαιούχος	Δημόσια Δαπάνη
1	Προμήθεια Αξονικού Τομογράφου στο Γ.Ν. Χίου "ΣΚΥΛΙΤΣΕΙΟ"	ΣΚΥΛΙΤΣΕΙΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΧΙΟΥ	450.000,00
2	Κατασκευή νέου κτιρίου και εκσυγχρονισμός υφιστάμενης κτιριακής υποδομής Γενικού Νοσοκομείου Χίου	ΔΕΠΙΑΝΟΜ	8.937.632,48

Πηγή: Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013

Ο τομέας της υγείας φέρει επίσης πολλά προβλήματα. Το νησί διαθέτει μόνο το Σκυλίτσειο Γενικό νοσοκομείο λίγο έξω από το κέντρο της πόλης το οποίο έχει έλλειψη εξειδικευμένου και διοικητικού προσωπικού. Τα τελευταία 2 χρόνια πραγματοποιούνται προσθήκες και βελτιώσεις στις κτηριακές υποδομές οι οποίες έχουν καθυστερήσει λόγω έλλειψης χρηματοδότησης. Φέτος αναμένεται η ολοκλήρωση των κτιριακών εγκαταστάσεων.

Ο παραπάνω πίνακας περιλαμβάνει τα ενταγμένα στο ΕΣΠΑ έργα για τον τομέα της υγείας και αφορούν το Νοσοκομείο της Χίου. Αυτά περιλαμβάνουν την ολοκλήρωση των κτιριακών υποδομών και την προμήθεια με ιατρικό εξοπλισμό.⁸

Ο Δημοτικός Οργανισμός Πρόνοιας δημιουργήθηκε το 1997 με κύριο στόχο του την άσκηση κοινωνικής πολιτικής από πλευράς του Δήμου Χίου. Ανάμεσα στους στόχους του ξεχωρίζουν:

- Η υλοποίηση της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Χίου σε θέματα κοινωνικής προστασίας και προαγωγής της σωματικής υγείας.

⁸ Σκυλίτσειο Γενικό Νοσοκομείο Χίου, <http://www.xioshosp.gr/>

- Η αντιμετώπιση του Κοινωνικού Αποκλεισμού ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού (π.χ. ανέργων νέων, γυναικών, ηλικιωμένων, αθίγγανων, εξαρτημένων ατόμων από τοξικές ουσίες κ.λ.π.)
- Η προώθηση προγραμμάτων στήριξης της νεότητας και της οικογένειας.
- Η προώθηση της επικοινωνίας και συνεργασίας με φορείς και υπηρεσίες όλων των βαθμίδων.

Μία από τις πρώτες δραστηριότητες του Δημοτικού Οργανισμού Πρόνοιας είναι η συμμετοχή του στη δημιουργία Κέντρου Πρόληψης Κατά της Χρήσης Ναρκωτικών σε συνεργασία με άλλους τοπικούς φορείς, το οποίο άρχισε τη δράση του τους πρώτους μήνες του 1998.

Ο Δημοτικός Οργανισμός Πρόνοιας του Δήμου Χίου γνώρισε τη μεγαλύτερη δραστηριοποίηση από ιδρύσεως του Κατά τη διετία 2003 -2004. Έπειτα από εμπνευσμένες ενέργειες του Προέδρου του, των μελών του Δ.Σ. και των στελεχών του Οργανισμού υλοποιήθηκε μια σειρά παρεμβάσεων που αναβάθμισαν τον ρόλο του Δ.Ο.Π. στην ευρύτερη χιακή κοινωνία, γνωρίζοντας ημέρες καταξίωσης και αναγνώρισης.⁹

3. Παιδεία

Στο νομό της Χίου λειτουργούν:

- 3 Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα με τα αντίστοιχα μεταπτυχιακά τους τμήματα
- 2 Ανώτατες Σχολές Εμπορικού Ναυτικού
- 8 Ενιαία Λύκεια
- 3 Επαγγελματικά Λύκεια
- 16 Γυμνάσια
- 1 Μουσικό Γυμνάσιο
- 35 Δημοτικά
- 7 Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων
- 1 Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

⁹ Δήμος Χίου, <http://old.chioscity.gr/default.htm>

- 3 Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης¹⁰

Στη Χίο λειτουργούν επίσης πρότυπα σχολεία όπως το 8^ο Δημοτικό σχολείο το οποίο είναι το πρώτο δημοτικό σχολείο στην Ελλάδα που διαθέτει υπερσύγχρονους διαδραστικούς πίνακες σε όλες τις εκπαιδευτικές αίθουσες. Οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν στις τάξεις του 8ου χρησιμοποιούν εδώ και αρκετό καιρό στο μάθημά τους τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και τον προβολέα (προτζέκτορα) που βρίσκονται εγκατεστημένοι σε κάθε τάξη. Η υποδομή, λοιπόν, αυτή που είναι απαραίτητη για τη λειτουργία του πίνακα έχει δημιουργηθεί σταδιακά μέσα στα χρόνια που πέρασαν. Εκτός, όμως, από τον υλικό εξοπλισμό, οι δάσκαλοι υ έχουν στη διάθεσή τους εκπαιδευτικό υλικό σε ψηφιακή μορφή που χάρη στη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών έχει συλλεχτεί εκπαιδευτικό υλικό (ασκήσεις, εικόνες, πολυμέσα, κ.α.) κατάλληλο για χρήση στην τάξη μέσω Ηλεκτρονικού Υπολογιστή.¹¹

Επίσης η Χίος την προηγούμενη δεκαετία φιλοξένησε πειραματική λειτουργία σε ένα από τα γυμνάσιά της. Το 1998 έγινε με εισηγήσεις του διευθυντή και σειρά αποφάσεων του Συλλόγου Καθηγητών Σχολείο Εφαρμογής Πειραματικών Προγραμμάτων Εκπαίδευσης (ΣΕΠΠΕ) δοκιμάζοντας προγράμματα που το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο σκόπευε να εισηγηθεί σε όλα τα σχολεία. Εντάχθηκε η Εσωτερική Αξιολόγηση της Σχολικής μονάδας, δημιουργήθηκε η Σχολική Βιβλιοθήκη. Από τότε το Σχολείο λειτουργεί και με το σύστημα Αναδιάταξης του Σχολικού Χώρου: αίθουσες ενότητας μαθημάτων, όχι τμημάτων, ερμάρια για να αποβάλλει κάθε μαθητής το περιττό βάρος των αποσκευών του. Επίσης δόθηκαν ονόματα σε κάθε αίθουσα.

Μπροστά στην ανάγκη ποικιλίας του προγράμματος και της ανακούφισης από τη μονοδιάστατη υποχρεωτική διδασκαλία, πρώτο εφάρμοσε το πρόγραμμα της Ευέλικτης Ζώνης Καινοτόμων Δράσεων: νέα προσέγγιση του μορφωτικού αγαθού με συμμετοχή μαθητών στην επιλογή του, θετική τους φόρτιση και αυτενέργεια, διαθεματική προσέγγιση των πραγμάτων.¹²

---

¹⁰ Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου, <http://dide.chi.sch.gr/portal/index.php>
Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου, http://www.metathesi.gr/a_schools/getFromDipeld/25

¹¹ Ευφυής Εκπαίδευση, <http://www.smartedu.gr/smartboard-in-8-elementary-school-of-chios>

¹² 4^ο Γυμνάσιο Χίου, <http://4gym-chiou.chi.sch.gr/index.php/home/2012-03-05-19-44-22/2012-03-05-19-46-13>

Τέλος, όσον αφορά την παιδεία το ΕΣΠΑ έχει εντάξει στην εφαρμογή του έργα που προάγουν την αναβάθμισή της αλλά και τη βελτίωση των συνθηκών που αυτή παρέχεται.

Πίνακας 12.ΕΣΠΑ – Έργα για την Παιδεία

	Τίτλος Πράξης	Τελικός Δικαιούχος	Δημόσια Δαπάνη
1	Προμήθεια Υπολογιστικού Κέντρου	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	685.000,00
2	ΠΡΟΣΘΗΚΗ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΛΛΙΜΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	1.240.423,30
3	ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΛΛΙΜΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	584.383,19
4	Προμήθεια Τεχνικού και Εκπαιδευτικού Εξοπλισμού ΑΕΝ ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΝΗΣΩΝ & ΑΛΙΕΙΑΣ	470.000,00
5	Προμήθεια Τεχνικού και Εκπαιδευτικού Εξοπλισμού ΑΕΝ ΧΙΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΝΗΣΩΝ & ΑΛΙΕΙΑΣ	630.000,00
6	ΣΤΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΛΑΜΩΤΗΣ-ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΚΤΙΡΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΜΑΣΤΙΧΟΧΩΡΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΧΙΟΥ	750.000,00
7	ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΝΕΑΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ ΣΤΟ ΑΝΔΡΕΑΔΕΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΒΡΟΝΤΑΔΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΟΜΗΡΟΥΠΟΛΗΣ ΝΟΜΟΥ ΧΙΟΥ	3.750.000,00
8	ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΜΠΟΧΩΡΩΝ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΧΙΟΥ	1.416.073,62
9	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟ 1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΧΙΟΥ	Δήμος Χίου	1.615.000,00

Πηγή: Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013

4.Λοιπές Υποδομές

Η Χίος διαθέτει σημαντικό αριθμό υποδομών ειδικά στον πολιτιστικό τομέα. Το νησί διαθέτει το Ομήρειο Πνευματικό Κέντρο που στοχεύει στην αναγνώριση, υποστήριξη και προώθηση καλλιτεχνικών και επιστημονικών τάσεων και ενισχύουν την ευαισθησία και τη γνώση του κοινού. Το κέντρο συμβάλλει επίσης και στην

προώθηση της πολιτιστικής και πνευματικής συνεργασίας της Χίου με άλλους νομούς.

Στα παραπάνω στοιχεία που προασπίζουν την πνευματική καλλιέργεια έρχονται να προστεθούν πολυάριθμοι αθλητικοί σύλλογοι με πολλά δημοτικά γήπεδα και κολυμβητήριο, πολλά μουσεία, Δημοτική Πινακοθήκη, χορευτικοί σύλλογοι, πολιτιστικοί σύλλογοι, θέατρα, κινηματογράφος (το νησί διαθέτει και θερινό σινεμά). Επίσης δίνεται μεγάλη προτεραιότητα στη διατήρηση των πολιτιστικών μνημείων και την αισθητική βελτίωση πολυσύχναστων και τουριστικών περιοχών του νησιού με στόχο την τουριστική προβολή του νομού.

Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές υποδομές, οι ελλείψεις είναι μεγάλες. Οι δημότες της Χίου έχουν να αντιμετωπίσουν το μείζον ζήτημα της ύδρευσης καθώς το νερό που διατίθεται από το κεντρικό δίκτυο ύδρευσης περιέχει μεγάλες ποσότητες υδράργυρου. Εξίσου σημαντικό πρόβλημα για το νομό της Χίου αποτελεί η διαχείριση των αποβλήτων σε ΧΥΤΑ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής) και ΧΑΔΑ (Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων). Το ΕΣΠΑ έχει εγκρίνει τέτοιου τύπου έργα που αξιοποιούν μεγάλα ποσά ώστε να δημιουργηθούν υποδομές οι οποίες που θα εξαλείψουν τα σημαντικά αυτά προβλήματα. Ήδη από το 2009 λειτουργεί Χ.Υ.Τ.Α. στην περιοχή Φοιρόλακα Αρμολίων και σύμφωνα με τις εξαγγελίες του Δημάρχου η τοπική αυτοδιοίκηση προσανατολίζεται στην κατασκευή επιπλέον Χ.Υ.Τ.Α. για την αντιμετώπιση των σκουπιδιών. Έχουν ήδη γίνει συζητήσεις για την ανάθεση της αποκομιδής σκουπιδιών σε ιδιώτες αλλά δεν έχουν ευοδωθεί λόγω της έλλειψης τεχνογνωσίας από τη μεριά των ενδιαφερομένων.

Για την καθαριότητα σήμερα δραστηριοποιούνται σε όλη τη Χίο 15 χειριστές οχημάτων, 15 αυτοκίνητα συλλογής απορριμμάτων, 2 ερπισριοφόρες στη χωματερή και αρκετά κοντέινερ συμπίεσης, χωρητικότητας 8 κυβικών σε επιλεγμένα σημεία όπου γίνεται περισυλλογή 1 φορά την εβδομάδα. Κάδοι ανακύκλωσης υπάρχουν μόνο σε δέκα σημεία σε όλο το νησί ενώ παρατηρείται και μεγάλη αδιαφορία των υπεύθυνων για την ανακύκλωση αφού ακόμη και όπου υπάρχουν κάδοι δεν γίνεται σωστή κατανομή των υλικών.¹³

Τα προγράμματα που έχουν εγκριθεί από τα ΕΣΠΑ για τις λοιπές υποδομές είναι τα εξής:

¹³ Δήμος Χίου, Τεχνικές Υπηρεσίες, ΔΕΥΑΧ, ΕΝΑ Χίου

Πίνακας 13. ΕΣΠΑ – Έργα για λοιπές υποδομές

	Τίτλος Πράξης	Τελικός Δικαιούχος	Δημόσια Δαπάνη
1	Ανάδειξη πολιτιστικών στοιχείων κληρονομιάς οδού Απλωταριάς και διαμόρφωση οδού Απλωταριάς	ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	871.500,00
2	ΧΥΤΑ ΪΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΟΜΟΥ ΧΙΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	4.744.444,44
3	ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΣΚΥΛΛΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	3.997.417,31
4	Συλλογή και μεταφορά μη-επικίνδυνων στερεών αποβλήτων στο διευρυμένο Δήμο Χίου	ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	725.000,00
5	Στερέωση και αποκατάσταση εσωτερικού επιθαλάσσιου τείχους Φρουρίου Χίου	ΤΑΜΕΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΡΧ. ΕΡΓΩΝ	2.000.000,00
6	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΤΟΙΜΟΡΡΟΠΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΥΣΤΑΘΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΙΝΑΡΕ ΤΟΥ ΜΕΤΖΗΤΙΕ ΤΖΑΜΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΧΙΟΥ	8η ΕΝΜ	600.000,00
7	Βελτίωση υποδομών στο λιμάνι Λαγκάδας Χίου	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χίου	1.800.000,00

Πηγή: Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013

Κεφάλαιο 4.Επεξεργασία Αποτελεσμάτων - Ανάλυση

Στο κεφάλαιο αυτό παρατίθενται οι απαντήσεις του ερωτηματολογίου, από τους δημότες της Χίου που συμμετείχαν στην έρευνα. Οι ερωτήσεις χωρίζονται σε τρία τμήματα :

- Στο τμήμα Α περιέχονται στατιστικά στοιχεία σχετικά με το φύλο, την ηλικία, την εκπαίδευση, την απασχόληση και τη δραστηριότητα του δείγματος.
- Το τμήμα Β περιέχει την αξιολόγηση του θεσμικού πλαισίου της Α΄ βάθμιας Αυτοδιοίκησης
- Στο τμήμα Γ περιέχονται ερωτήσεις αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτη στο δήμο της Χίου
- Ενώ στο τμήμα Δ υπάρχει η κατηγορία εξατομικευμένες ερωτήσεις

Σε κάθε μια από τις ερωτήσεις υπάρχει πίνακας στον οποίο περιέχονται οι απαντήσεις ολόκληρου του δείγματος καθώς και γράφημα το οποίο παρουσιάζει διαγραμματικά τις απόψεις του.

Τμήμα Α. Στοιχεία Ερωτώμενου

Πίνακας 1. Φύλλο Ερωτώμενου

Φύλλο	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Άνδρας	1	30	50%
Γυναίκα	2	30	50%
Σύνολο		60	100%

Γράφημα 1

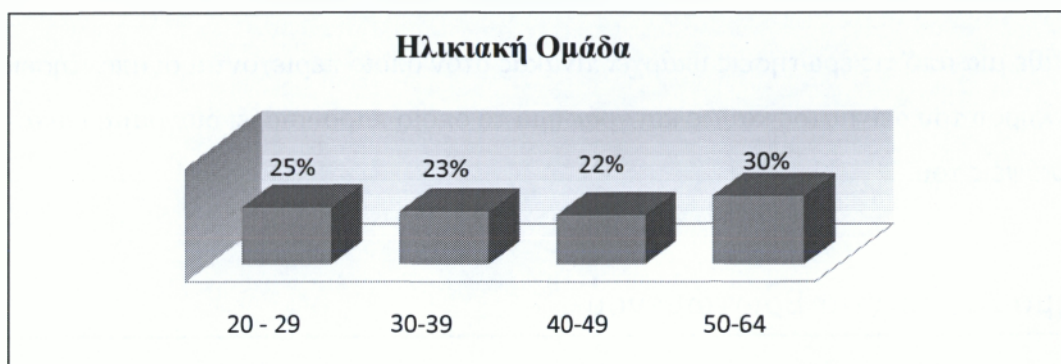

Το δείγμα αποτελείται από ίσο αριθμό ανδρών και γυναικών καθώς έτσι καθορίζεται από τις απαιτήσεις της εργασίας.

Πίνακας 2. Ηλικία Ομάδα

Ηλικίες	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
20 - 29	1	15	25%
30-39	2	14	23%
40-49	3	13	22%
50-64	4	18	30%
Σύνολο		60	100%

Γράφημα 2

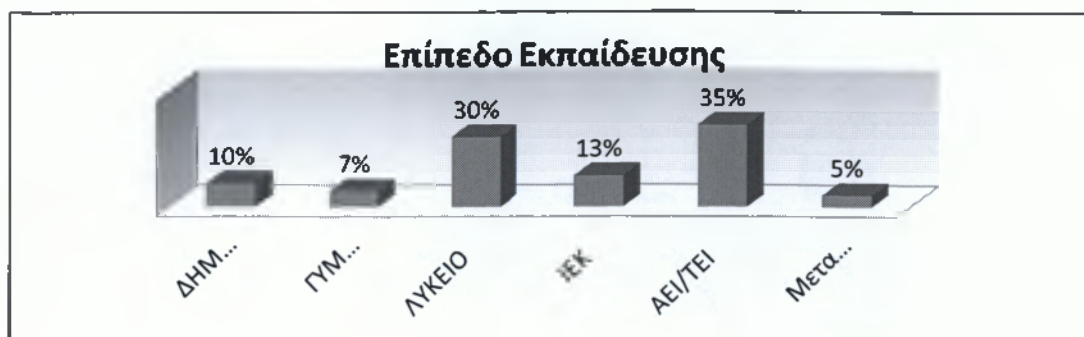

Τα ποσοστά των ηλικιών που εξετάστηκαν δεν διαφέρουν σημαντικά καθώς επιδιώχθηκε η ομοιομορφία του δείγματος και σε αυτό το επίπεδο.

Πίνακας 3. Επίπεδο Εκπαίδευσης

Επίπεδο Εκπαίδευσης	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	1	6	10%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	2	4	7%
ΛΥΚΕΙΟ	3	18	30%
ΙΕΚ	4	8	13%
ΑΕΙ/ΤΕΙ	5	21	35%
Μεταπτυχιακό	6	3	5%
Σύνολο		60	100%

Γράφημα 3

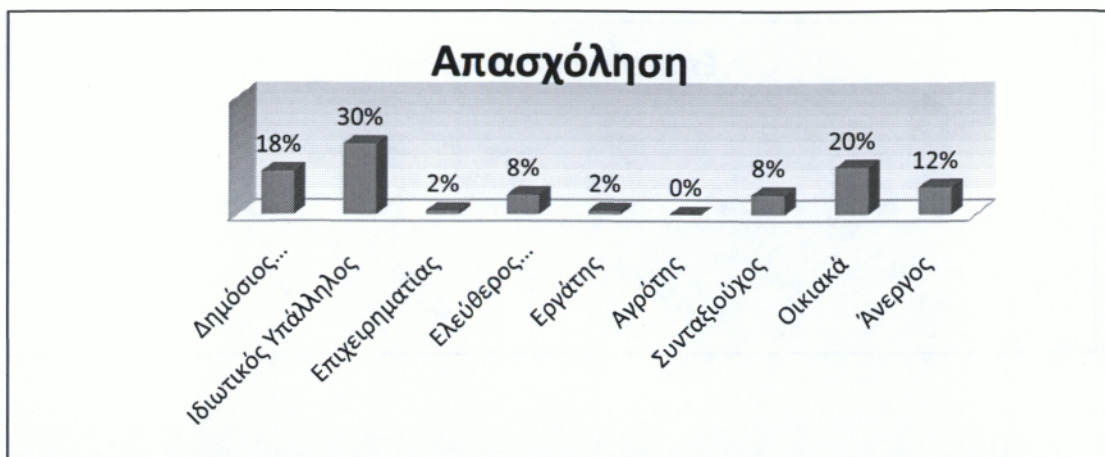

Το μορφωτικό επίπεδο του δείγματος αντιστοιχεί περισσότερο στην κατηγορία ΑΕΙ/ΤΕΙ. Η οικονομική κατάσταση των κατοίκων της Χίου, καθώς μεγάλο μέρος των εργαζομένων μέχρι και σήμερα απασχολείται στον κλάδο της ναυτιλίας, παρείχε τη δυνατότητα για ανώτερη μόρφωση. Επιπλέον η λειτουργία τριών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων στο νησί δημιουργεί ευκαιρίες για ανώτατη εκπαίδευση των κατοίκων του νησιού και στην πατρίδα τους.

Πίνακας 4. Απασχόληση

Απασχόληση	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Δημόσιος Υπάλληλος	1	11	18%
Ιδιωτικός Υπάλληλος	2	18	30%
Επιχειρηματίας	3	1	2%
Ελεύθερος Επαγγελματίας	4	5	8%
Εργάτης	5	1	2%
Αγρότης	6	0	0%
Συνταξιούχος	7	5	8%
Οικιακά	8	12	20%
Άνεργος	9	7	12%
Σύνολο		60	100%

Γράφημα 4

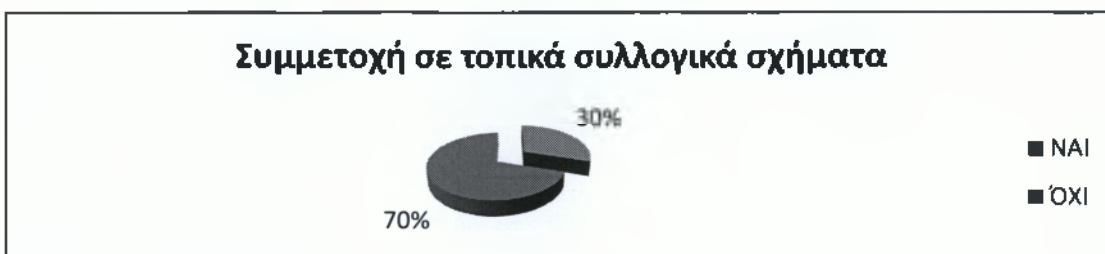

Όπως παρατηρείται από το διάγραμμα μεγάλο μέρος του δείγματος απασχολείται στον ιδιωτικό τομέα. Πέραν των εργαζομένων σε τοπικές επιχειρήσεις, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω ο κλάδος της ναυτιλίας απασχολεί σημαντικό μέρος των αρρένων κατοίκων. Το γεγονός αυτό συμβαδίζει με το εξίσου σημαντικό ποσοστό που καταλαμβάνουν τα οικιακά καθώς το υψηλό εισόδημα των απασχολούμενων στη ναυτιλία καλύπτει τις ανάγκες ενός νοικοκυριού.

Πίνακας 5. Συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα

Συμμετοχή	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
ΝΑΙ	1	18	30%
ΌΧΙ	2	42	70%
Σύνολο		60	100%

Γράφημα 5

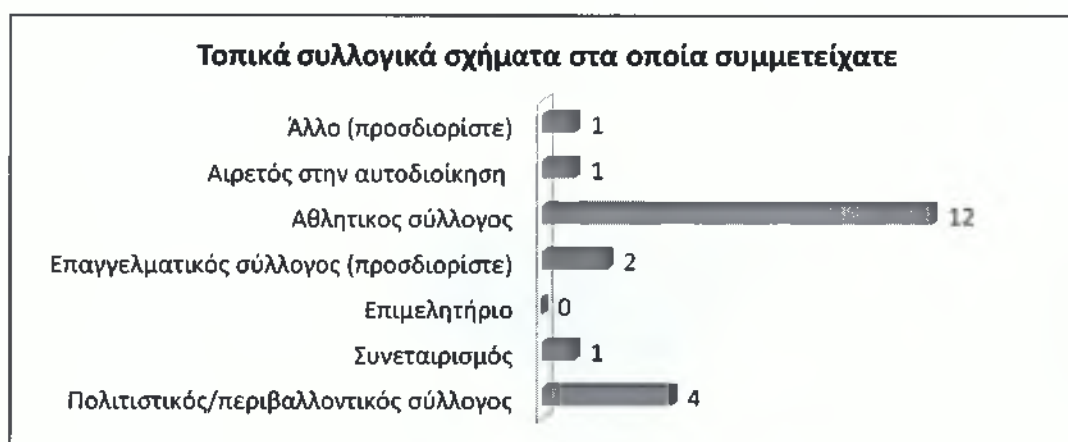

Από το διάγραμμα παρατηρείται ότι δεν υπάρχει μεγάλη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα.

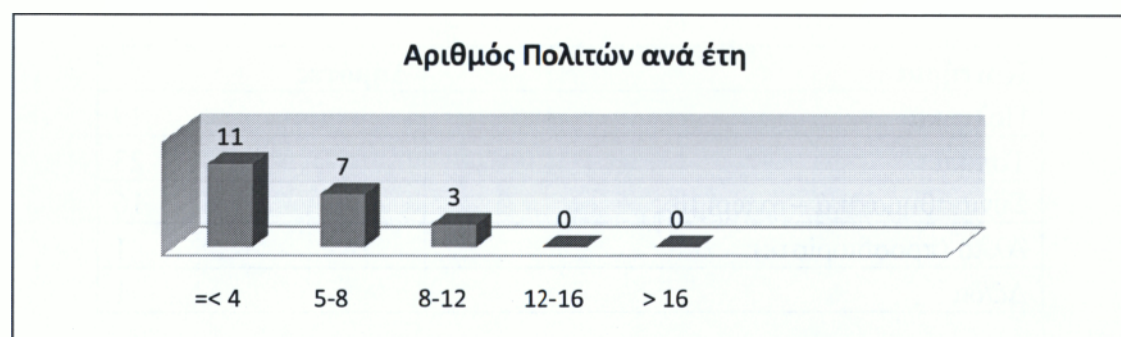
Πίνακας 6. Τοπικά συλλογικά σχήματα που συμμετείχατε

Σχήμα	Αριθμός Πολιτών
Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος	4
Συνεταιρισμός	1
Επιμελητήριο	0
Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)	2
Αθλητικός σύλλογος	12
Αιρετός στην αυτοδιοίκηση	1
Άλλο (προσδιορίστε)	1

Γράφημα 6

Γράφημα 7

Πίνακας 7. Ψηφίσατε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου και Οργάνων Α βάρθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Ψήφος	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
ΝΑΙ	1	55	92%
ΌΧΙ	2	5	8%
Σύνολο		60	100%

Γράφημα 8

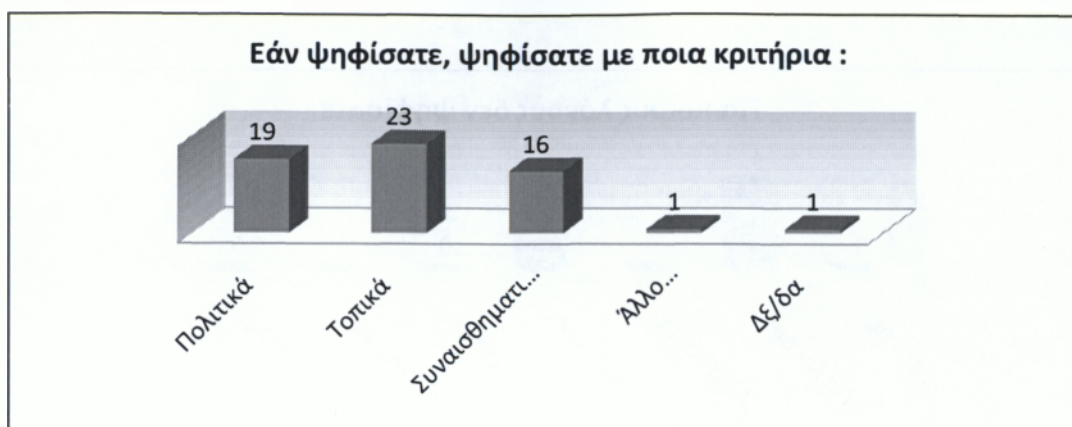

Το 92% των ερωτηθέντων απάντησαν θετικά στην ερώτηση υποδεικνύοντας τη διάθεσή τους να συμμετέχουν με τον δικό τους τρόπο στη διαμόρφωση της πολιτικής του τόπου τους.

Πίνακας 8. Εάν ψηφίσατε, ψηφίσατε με κριτήρια :

Κριτήρια	Δημότες
Πολιτικά	19
Τοπικά	23
Συναισθηματικά – γνωριμίες	16
Άλλο (προσδιορίστε):	1
Δξ/δα	1

Γράφημα 9

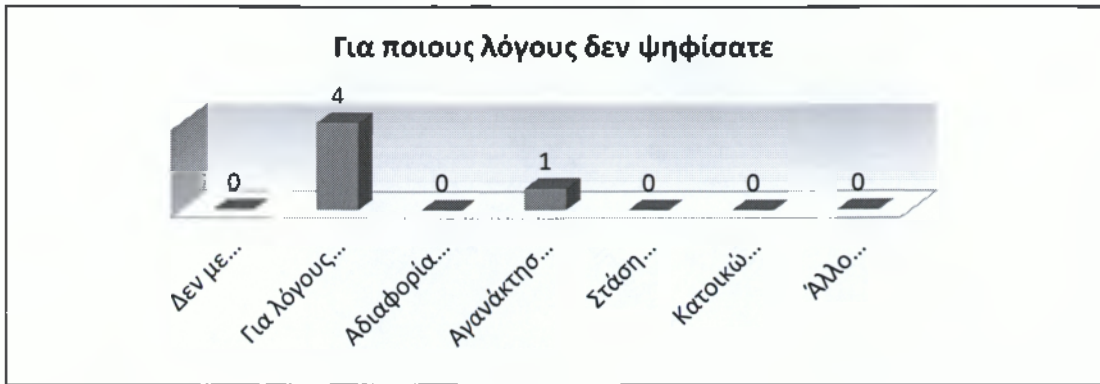

Οι περισσότεροι πολίτες ψήφισαν με τοπικά κριτήρια. Το αποτέλεσμα αυτό συμβαδίζει με το προηγούμενο διάγραμμα όπου το 92% των ερωτηθέντων προσήλθε στις εκλογικές κάλπες για να διαμορφώσει το αποτέλεσμα που θα βελτιώσει το επίπεδο της καθημερινότητας και του βιοτικού του επιπέδου. Τα πολιτικά και συναισθηματικά έρχονται στη δεύτερη και τρίτη θέση αντίστοιχα με μικρή διαφορά αφήνοντας μια υποψία για την ύπαρξη πελατειακού συστήματος που ειδικά σε μια μικρή τοπική κοινωνία, έχει ακόμα πιο έντονο χαρακτήρα.

Πίνακας 9. Εάν δεν ψηφίσατε, λόγοι για τους οποίους δεν ψηφίσατε

Λόγοι για τους οποίους δεν ψηφίσατε	Δημότες
Δεν με εξέφραζε κάποιος από τους συμμετέχοντες συνδυασμούς	0
Για λόγους διαμαρτυρίας προς το υπάρχον πολιτικό σύστημα	4
Αδιαφορία για τις τοπικές υποθέσεις	0
Αγανάκτηση από την κακή δημοτική διαχείριση	1
Στάση μόνιμης αποχής	0
Κατοικώ μακριά από τον τόπο που ψηφίζω (ή άλλοι λόγοι απουσίας)	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Σύνολο	5

Γράφημα 10

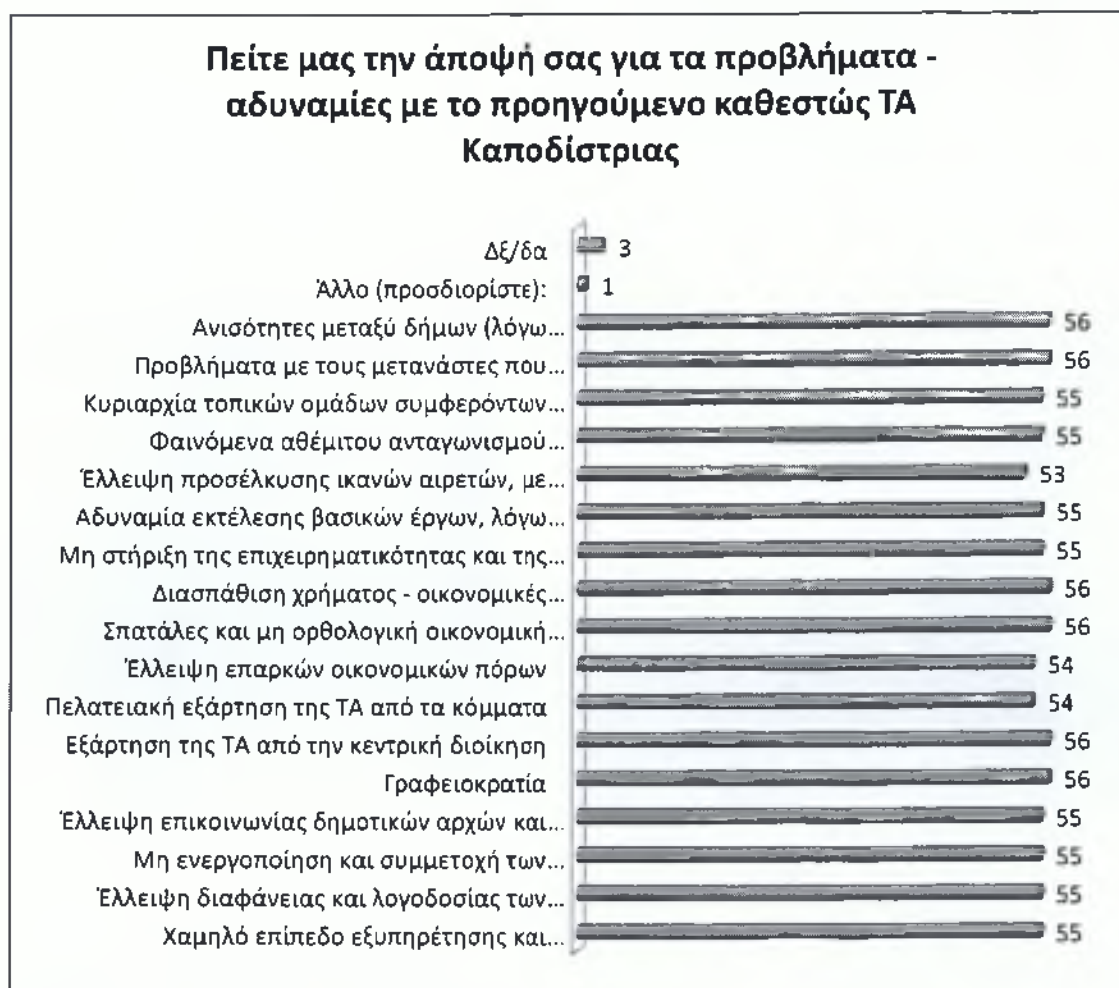
Το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων θεώρησε ότι ο βέλτιστος τρόπος διαμαρτυρίας απέναντι στις προτεινόμενες πολιτικές των κομμάτων είναι η αποχή από την εκλογική διαδικασία.

Πίνακας 10. Πείτε μας την άποψή σας για τα προβλήματα - αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς ΤΑ Καποδίστριας

Αδυναμίες	Υπήρχε Πρόβλημα	Ποσοστό
Χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης και παρεχόμενων υπηρεσιών	55	92%
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών	55	92%
Μη ενεργοποίηση και συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις (απουσία συμμετοχικής δημοκρατίας)	55	92%
Έλλειψη επικοινωνίας δημοτικών αρχών και πολιτών	55	92%
Γραφειοκρατία	56	93%
Εξάρτηση της ΤΑ από την κεντρική διοίκηση	56	93%
Πελαταιακή εξάρτηση της ΤΑ από τα κόμματα	54	90%
Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων	54	90%
Σπατάλες και μη ορθολογική οικονομική διαχείριση	56	93%
Διασπάθιση χρήματος - οικονομικές ατασθαλίες	56	93%
Μη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της τοπικής οικονομίας	55	92%
Αδυναμία εκτέλεσης βασικών έργων, λόγω μικρού μεγέθους	55	92%
Έλλειψη προσέλκυσης ικανών αιρετών, με γνώση και εμπειρία (λόγω του μικρού μεγέθους των δήμων, τη μη αποζημίωσης των αιρετών και της κομματοκρατίας)	53	88%
Φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο, πλανόδιοι - παράνομοι μικροπωλητές κλπ.)	55	92%

Κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ), πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας	55	92%
Προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο δήμο	56	93%
Ανισότητες μεταξύ δήμων (λόγω διαφορετικών δυνατοτήτων)	56	93%
Άλλο (προσδιορίστε):	1	2%
Δξ/δα	3	5%

Γράφημα 11

Θεωρείται απαραίτητο να επισημανθεί η ύπαρξη ενός έντονου αρνητικού κλίματος στους ερωτηθέντες ενόψει των βουλευτικών εκλογών. Η στάση αυτή επηρέασε σε μεγάλο βαθμό τις απαντήσεις στο συγκεκριμένο ερώτημα με τους πολίτες να εκφράζουν τη δυσαρέσκειά τους στο καθεστώς Καποδίστρια με αυτόν τον τρόπο.

Πίνακας 11. Αναμένετε βελτίωση με τον Καλλικράτη;

Βελτίωση	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης και παρεχόμενων υπηρεσιών	16	37	7
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών	13	37	10
Μη ενεργοποίηση και συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις (απουσία συμμετοχικής δημοκρατίας)	16	35	9
Έλλειψη επικοινωνίας δημοτικών αρχών και πολιτών	19	33	8
Γραφειοκρατία	16	40	4
Εξάρτηση της ΤΑ από την κεντρική διοίκηση	15	39	6
Πελατειακή εξάρτηση της ΤΑ από τα κόμματα	15	39	6
Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων	13	40	7
Σπατάλες και μη ορθολογική οικονομική διαχείριση	13	37	9
Διασπάθιση χρήματος - οικονομικές ατασθαλίες	14	37	9
Μη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της τοπικής οικονομίας	18	32	10
Αδυναμία εκτέλεσης βασικών έργων, λόγω μικρού μεγέθους	18	32	10
Έλλειψη προσέλευσης ικανών αιρετών, με γνώση και εμπειρία (λόγω του μικρού μεγέθους των δήμων, τη μη αποζημίωσης των αιρετών και της κομματοκρατίας)	20	30	10
Φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο, πλανόδιοι - παράνομοι μικροπωλητές κλπ.)	14	33	13
Κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ), πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας	11	37	12
Προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο δήμο	14	29	17
Ανισότητες μεταξύ δήμων (λόγω διαφορετικών δυνατοτήτων)	17	30	13
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0

Αναμένετε βελτίωση με τον Καλλικράτη;

■ ΔΞ/ΔΑ ■ ΟΧΙ ■ ΝΑΙ

Όπως αναφέρθηκε και στο προηγούμενο ερώτημα οι απαντήσεις των ερωτηθέντων είναι περισσότερο κατηγορηματικές με βασικότερη αιτία τις επερχόμενες εκλογές. Οι πολίτες θεωρούν ότι το νέο καθεστώς δεν θα επιφέρει καμία βελτίωση στις αδυναμίες που χαρακτήριζαν το καθεστώς Καποδίστρια. Εξίσου σημαντικό ποσοστό καταλαμβάνει η αδιαφορία απέναντι στο ερώτημα καθώς

υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης και απαισιοδοξία απέναντι στα νέα μέτρα του Καλλικράτη.

Πίνακας 12. Ποια θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για την ενεργό συμμετοχή του δημότη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης

Κατάλληλα Μέτρα	
Την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	29
Την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών	37
Τα ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	17
Τα δημοψηφίσματα	18
Τη συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	36
Δξ/δα	2

Γράφημα 12

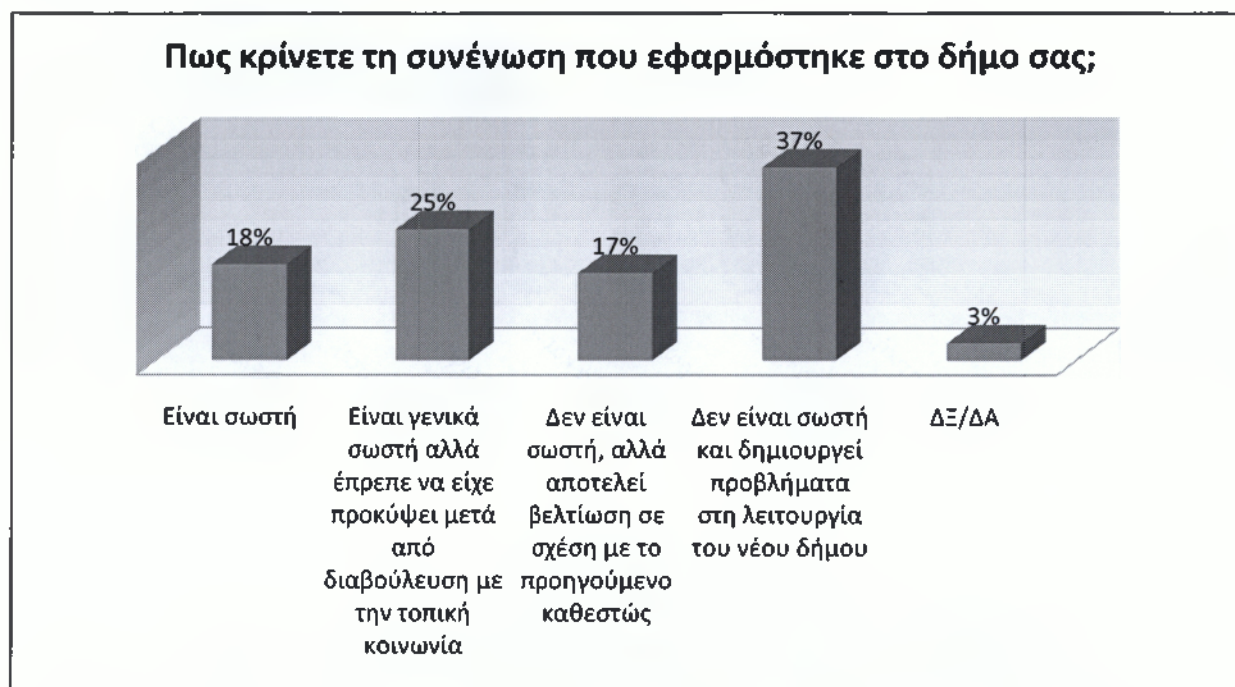
Τα μέτρα που θεωρούνται πιο κατάλληλα για την ενεργό συμμετοχή του δημότη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης είναι η άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών και η συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου. Οι πολίτες απαιτούν μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση από τις τοπικές αρχές.

Τμήμα Γ. Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτη» στο δήμο σας

Πίνακας 13. Πως κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας;

Απάντηση	Δημότες	Ποσοστό
Είναι σωστή	11	18%
Είναι γενικά σωστή αλλά έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία	15	25%
Δεν είναι σωστή, αλλά αποτελεί βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς	10	17%
Δεν είναι σωστή και δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου δήμου	22	37%
ΔΞ/ΔΑ	2	3%
Σύνολο	60	100%

Γράφημα 13

Οι πολίτες στην πλειοψηφία τους υποστηρίζουν ότι η συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο Χίου δεν είναι σωστή και δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου δήμου. Σύμφωνα με το γράφημα το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό συμφωνεί με τη συνένωση αυτή αλλά θεωρεί ότι θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση

με την τοπική κοινωνία επιβεβαιώνοντας την ανάγκη της ανθρωποκεντρικής προσέγγισης που εκφράστηκε παραπάνω.

Πίνακας 14. Ποια θεωρείτε ως βασικά προβλήματα στη λειτουργία του δήμου σας και στην επαφή τους με τους δημότες κατά την θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής;

Απάντηση	Σύνολο
Μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση των δημοτών (λίγες υπηρεσίες, ή/και χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες, ή/και ακριβές υπηρεσίες)	32
Υποσχεσιολογία και χαμηλή αποτελεσματικότητα (πολλές υποσχέσεις και μεγάλοι στόχοι που δεν εκπληρώνονταν)	37
Σπατάλη πόρων (ανεξέλεγκτες αναθέσεις έργων, υπεράριθμο προσωπικό, έλλειψη προγραμματισμού, κλπ.)	36
Διαφθορά και πελατειακές σχέσεις (εξυπηρέτηση των «δικών μας» ανθρώπων)	32
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών	29
Άλλο (προσδιορίστε):	0
ΔΞ/δα	3

Γράφημα 14

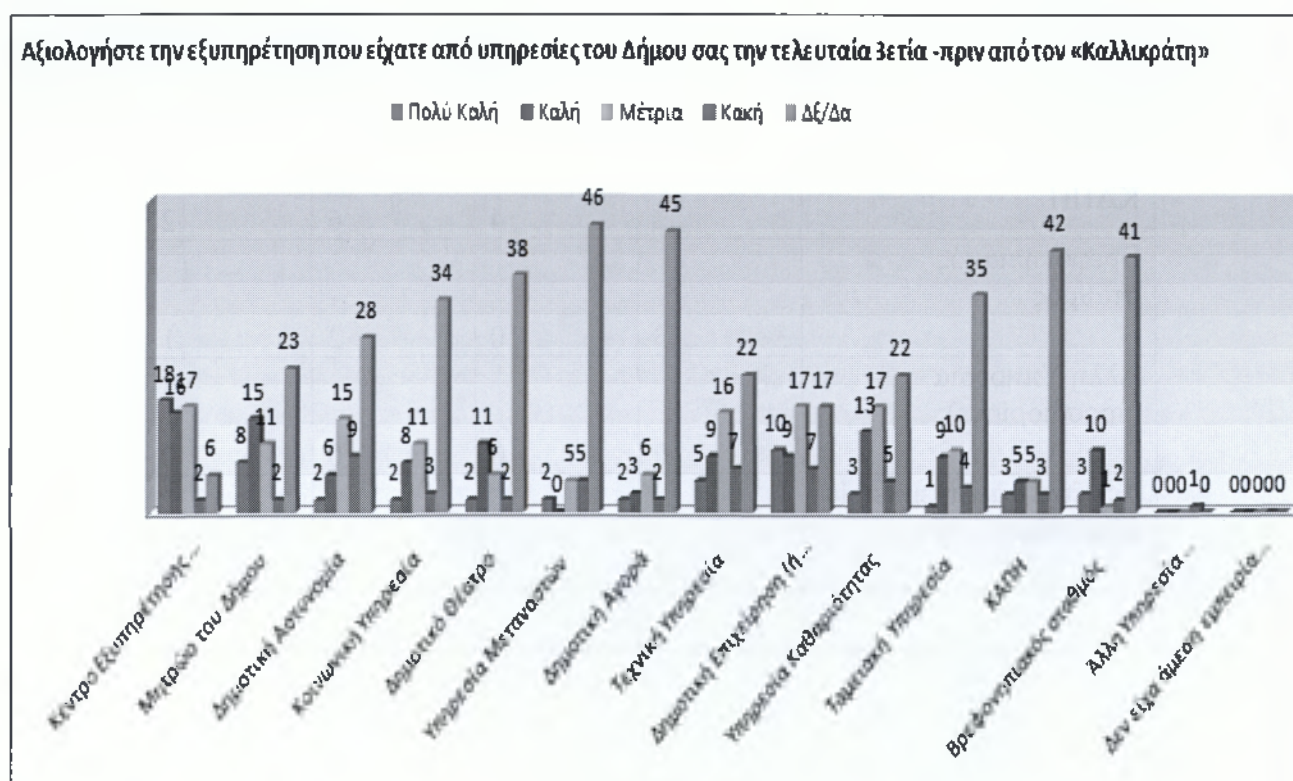

Οι μικρές διαφορές στα προβλήματα λειτουργίας του δήμου αποδεικνύει την αρνητική στάση των πολιτών απέναντι στην προηγούμενη δημοτική αρχή με το μεγαλύτερο ποσοστό να συγκεντρώνεται στην υποσχεσιολογία και τη σπατάλη των κρατικών πόρων.

Πίνακας 15. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας την τελευταία ζετία -πριν από τον «Καλλικράτη»

Υπηρεσία	Πολύ Καλή	Καλή	Μέτρια	Κακή	Δξ/Δα
Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)	18	16	17	2	6
Μητρώο του Δήμου	8	15	11	2	23
Δημοτική Αστυνομία	2	6	15	9	28
Κοινωνική Υπηρεσία	2	8	11	3	34
Δημοτικό Θέατρο	2	11	6	2	38
Υπηρεσία Μεταναστών	2	0	5	5	46
Δημοτική Αγορά	2	3	6	2	45
Τεχνική Υπηρεσία	5	9	16	7	22
Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Ύδρευσης	10	9	17	7	17
Υπηρεσία Καθαριότητας	3	13	17	5	22
Ταμειακή Υπηρεσία	1	9	10	4	35
ΚΑΠΗ	3	5	5	3	42
Βρεφονηπιακός σταθμός	3	10	1	2	41
Άλλη Υπηρεσία (προσδιορίστε):	0	0	0	1	0
Δεν είχα άμεση εμπειρία μέχρι τώρα	0	0	0	0	0

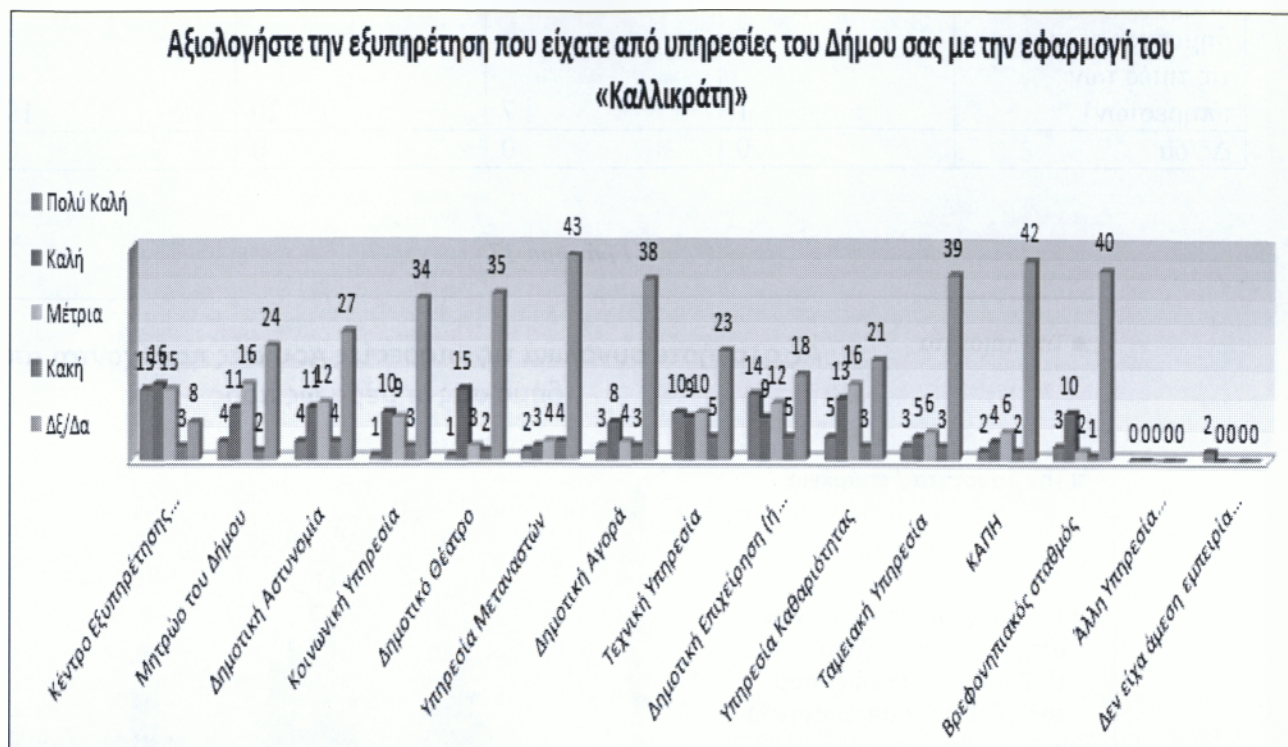
Γράφημα 15

Οι πολίτες δεν έχουν έρθει σε επαφή με πολλές από τις υπηρεσίες που τέθηκαν σε αξιολόγηση, με αποτέλεσμα να μην έχουν πλήρη εικόνα της λειτουργίας τους. Το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών είναι η υπηρεσία που χρησιμοποίησαν οι περισσότεροι και έμειναν ικανοποιημένοι από τις παροχές της.

Πίνακας 16. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας με την εφαρμογή του «Καλλικράτη»

Υπηρεσία	Πολύ Καλή	Καλή	Μέτρια	Κακή	ΔΞ/Δα
Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)	15	16	15	3	8
Μητρώο του Δήμου	4	11	16	2	24
Δημοτική Αστυνομία	4	11	12	4	27
Κοινωνική Υπηρεσία	1	10	9	3	34
Δημοτικό Θέατρο	1	15	3	2	35
Υπηρεσία Μεταναστών	2	3	4	4	43
Δημοτική Αγορά	3	8	4	3	38
Τεχνική Υπηρεσία	10	9	10	5	23
Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Ύδρευσης	14	9	12	5	18
Υπηρεσία Καθαριότητας	5	13	16	3	21
Ταμειακή Υπηρεσία	3	5	6	3	39
ΚΑΠΗ	2	4	6	2	42
Βρεφονηπιακός σταθμός	3	10	2	1	40
Άλλη Υπηρεσία (προσδιορίστε):	0	0	0	0	0
Δεν είχα άμεση εμπειρία μέχρι τώρα	2	0	0	0	0

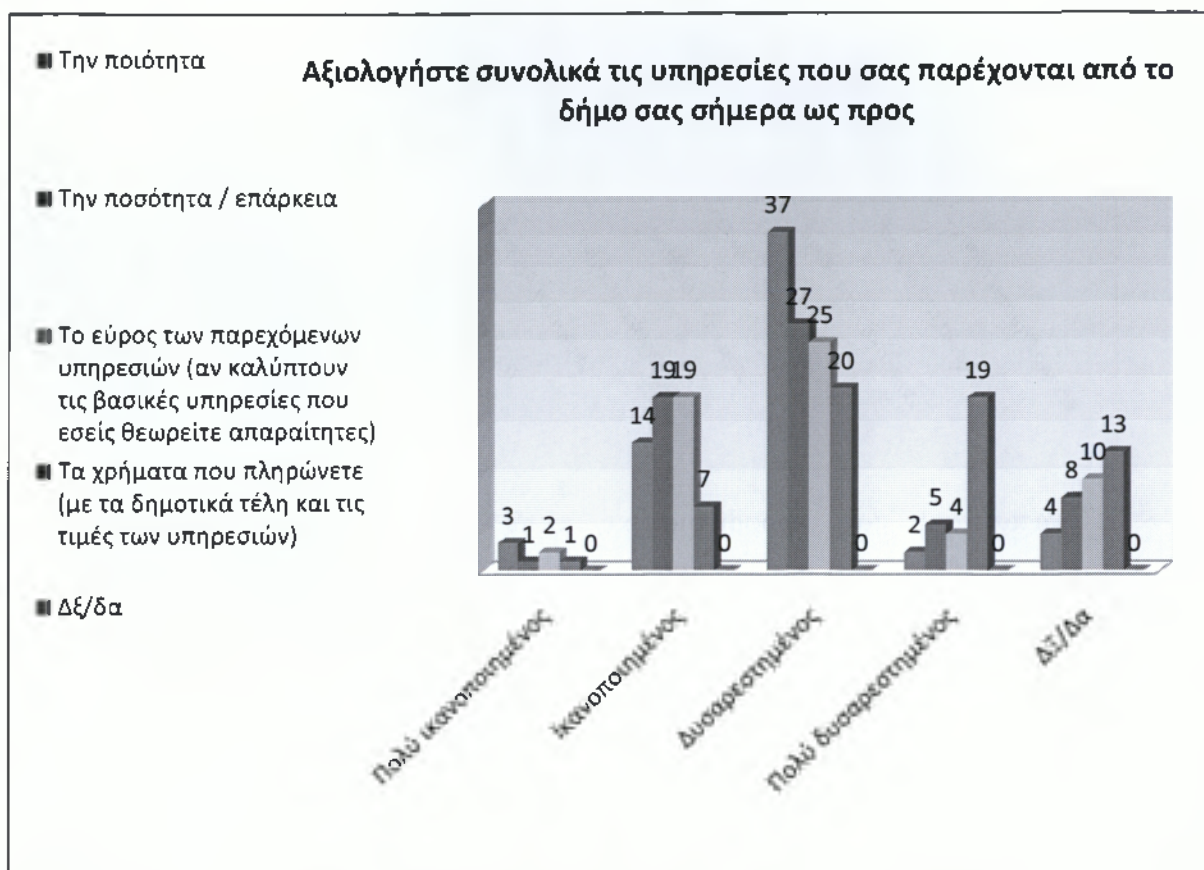
Η κατάσταση που προσδιορίστηκε κατά την λειτουργία του Καποδίστρια εξακολουθεί να ισχύει και στο καθεστώς Καλλικράτη, όσον αφορά τις υπηρεσίες που τίθενται σε αξιολόγηση. Το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών είναι ο φορέας που χρησιμοποιείται από μεγάλη μερίδα ανθρώπων καθώς παρέχει μια ευρεία γκάμα υπηρεσιών, οι οποίες συνεχίζουν να κυμαίνονται σε υψηλά επίπεδα ποιότητας σύμφωνα πάντα με τις απαντήσεις των ερωτηθέντων.

Πίνακας 17. Αξιολογήστε συνολικά τις υπηρεσίες που σας παρέχονται από το δήμο σας σήμερα ως προς :

Κριτήριο	Πολύ ικανοποιημένος	Ικανοποιημένος	Δυσανεστημένος	Πολύ δυσανεστημένος	ΔΞ/Δα
Την ποιότητα	3	14	37	2	4
Την ποσότητα / επάρκεια	1	19	27	5	8
Το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών (αν καλύπτουν τις βασικές υπηρεσίες που εσείς θεωρείτε απαραίτητες)	2	19	25	4	10

Τα χρήματα που πληρώνετε (με τα δημοτικά τέλη και τις τιμές των υπηρεσιών)	1	7	20	19	13
Δξ/δα	0	0	0	0	0

Γράφημα 17

Η συνολική αξιολόγηση των υπηρεσιών του δήμου, έρχεται σε συμφωνία με τις απόψεις που εκφράστηκαν σε προηγούμενα ερωτήματα τα οποία αξιολογούσαν αρνητικά τη συνένωση του δήμου και την πιθανή βελτίωση των κρατικών λειτουργιών με το νέο καθεστώς. Οι πολίτες είναι δυσαρεστημένοι από το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών ενώ θεωρούν ότι τα διάφορα ποσά που καταβάλλουν για δημοτικά τέλη και υπηρεσίες δεν εξασφαλίζουν την απαιτούμενη ποιότητα.

Πίνακας 18. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή;

Κρίσιμα Ζητήματα	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαχείριση απορριμμάτων	5	14	4	10	11	3	4	5	4
Διαχείριση υδάτινων πόρων	7	3	7	6	15	5	3	6	8
Πολεοδομικός σχεδιασμός	1	7	7	7	4	12	11	8	3
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγχειοβελτιωτικά έργα κλπ.)	5	14	14	8	4	4	7	3	1
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	12	8	8	10	8	7	2	4	1
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	0	3	1	2	6	13	13	9	13
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	4	4	6	5	8	4	11	13	5
Ανεργία	24	5	6	6	3	7	0	7	2
Χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις	1	2	7	6	2	5	9	5	23
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δξ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0

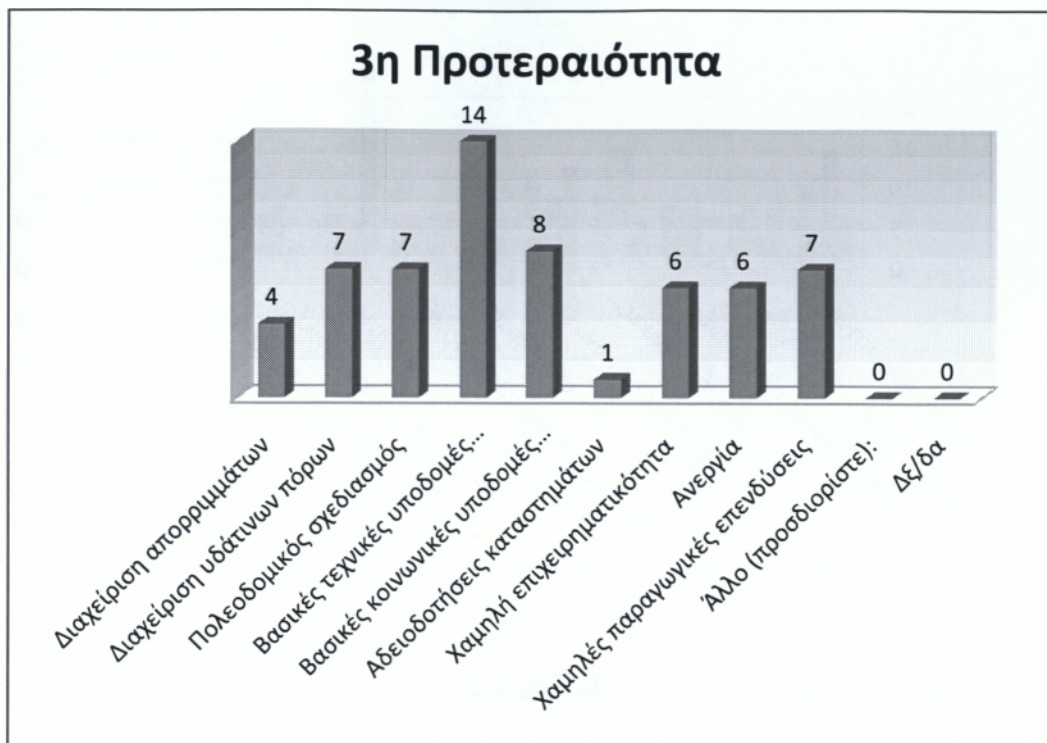
Γράφημα 18

Γράφημα 19

Γράφημα 20

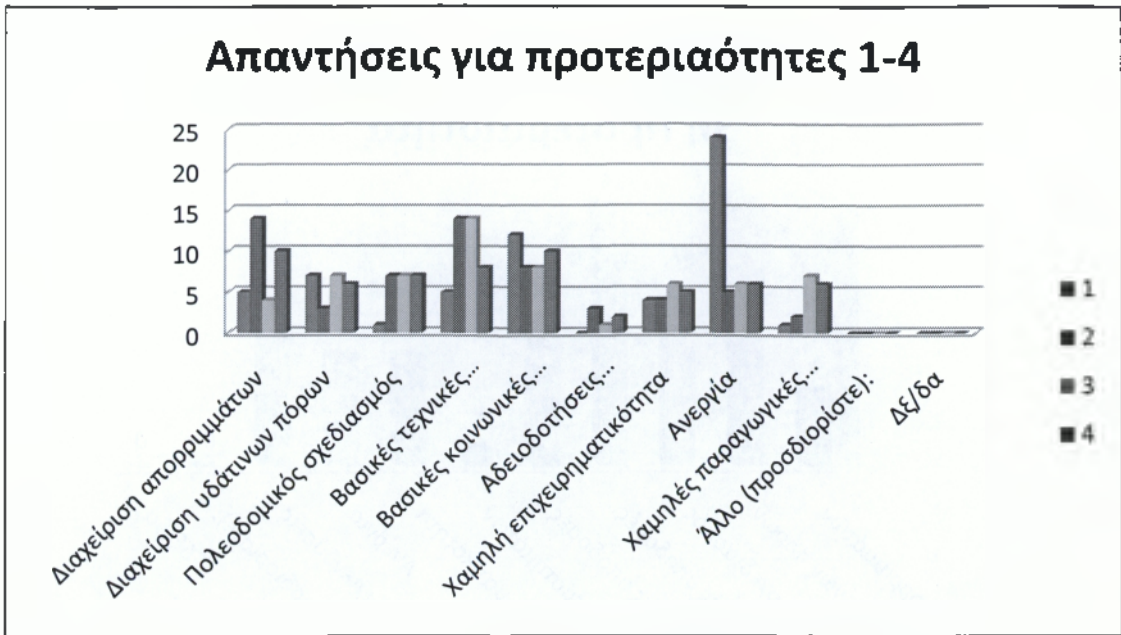

Γράφημα 21

Γράφημα 22

Γράφημα 23

Ο μέγιστος αριθμός απαντήσεων ανέδειξε την ανεργία ως το ζήτημα που προβληματίζει περισσότερο τους πολίτες και τις χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις, οι οποίες είναι συνυφασμένες με την έννοια της ανεργίας, να έρχονται στη δεύτερη θέση. Περιβαλλοντικά θέματα όπως το αρδευτικό σύστημα καθώς και η ποιότητα και

ποσότητα του νερού έχουν απασχολήσει για πολλά χρόνια το δήμο της Χίου ενώ η δημιουργία και διαχείριση χώρων ΧΥΤΑ έχει αποτελέσει φλέγον ζήτημα σε πολλά τοπικά συμβούλια.

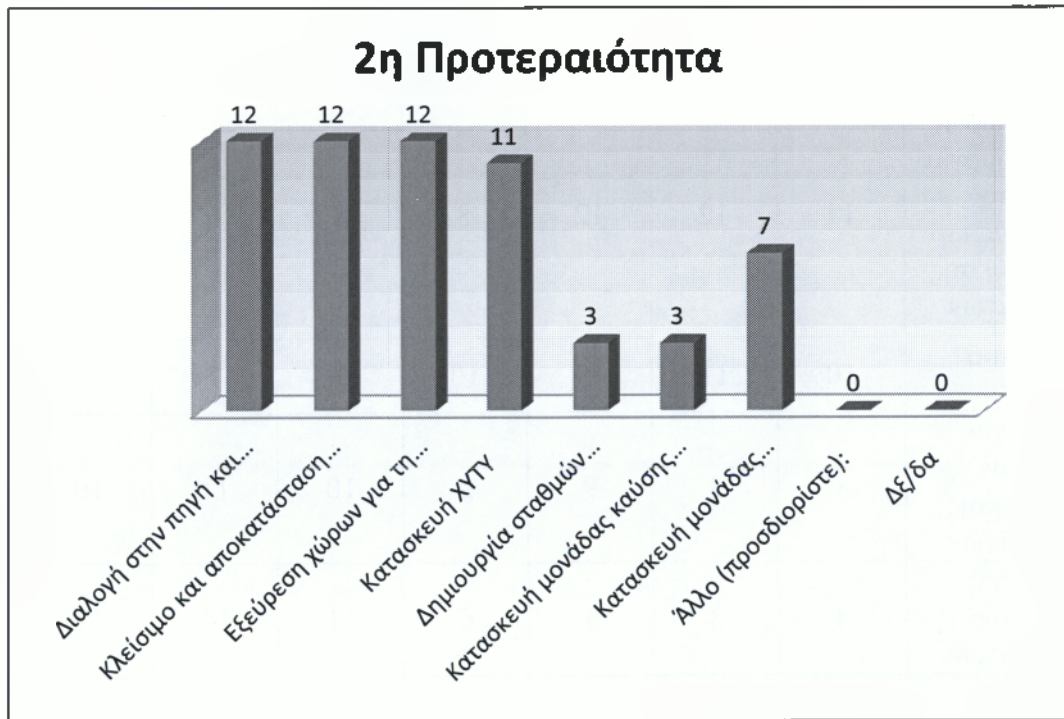
Πίνακας 19. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

Κρίσιμα Ζητήματα	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	13	12	7	8	9	3	8	0	0
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	13	12	8	11	8	6	2	0	0
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	11	12	12	8	8	6	3	0	0
Κατασκευή ΧΥΤΥ	10	11	13	10	7	7	2	0	0
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	8	3	9	9	10	11	10	0	0
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	4	3	5	6	11	14	17	0	0
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	1	7	6	8	7	13	18	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δξ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Γράφημα 24

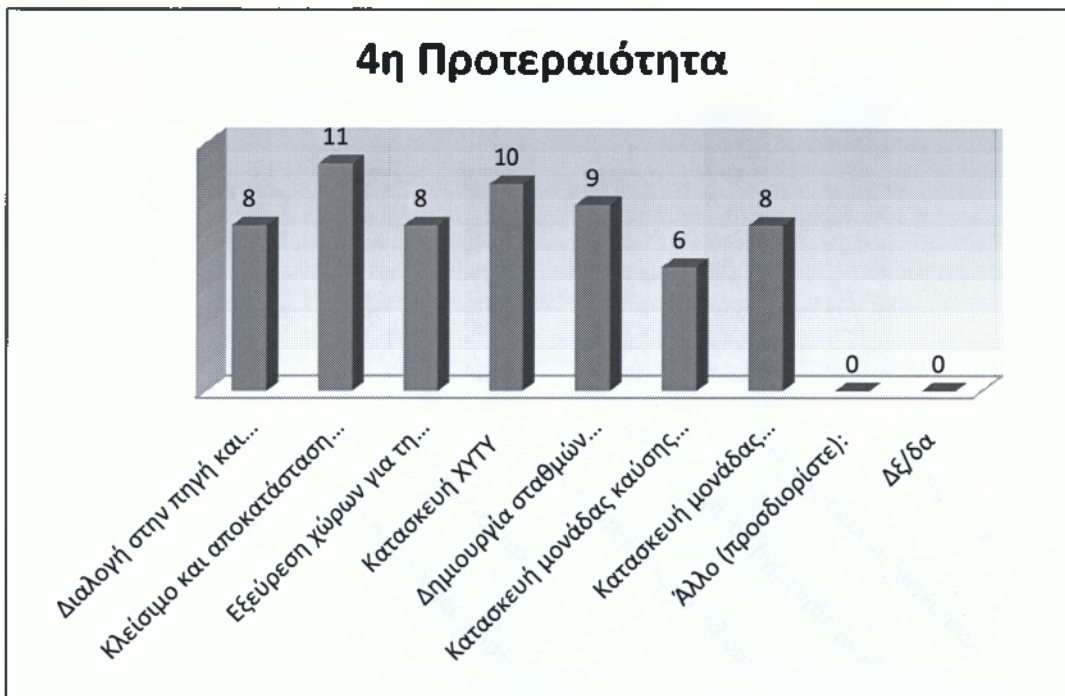
Γράφημα 25

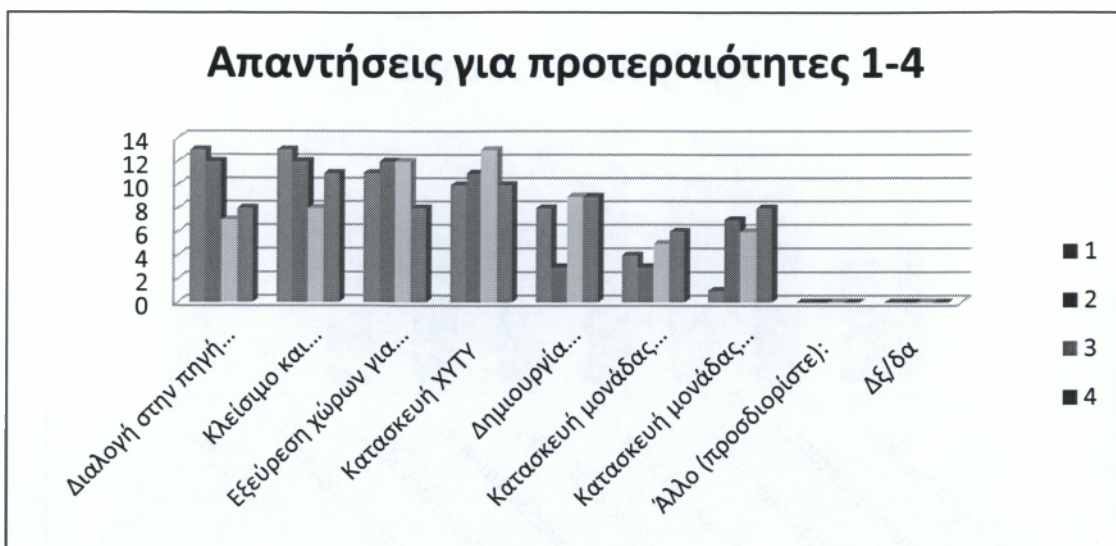
Γράφημα 26

Γράφημα 27

Γράφημα 28

Γράφημα 29

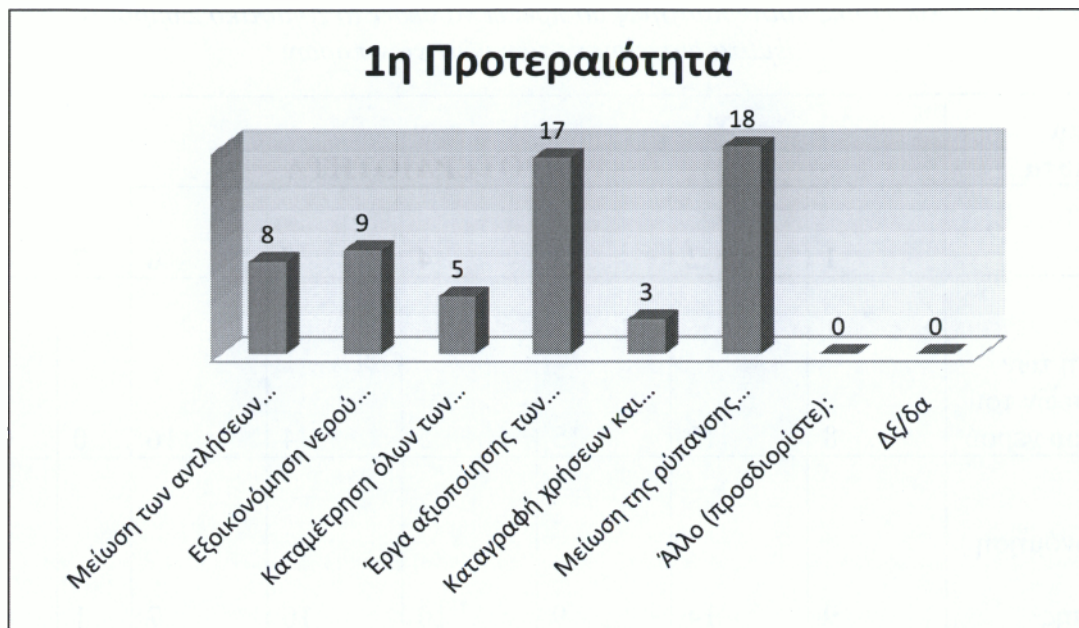
Σύμφωνα με το διάγραμμα πρώτη προτεραιότητα όσον αφορά τη διαχείριση απορριμμάτων είναι η κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης και δεύτερη η κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων.

Πίνακας 20. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

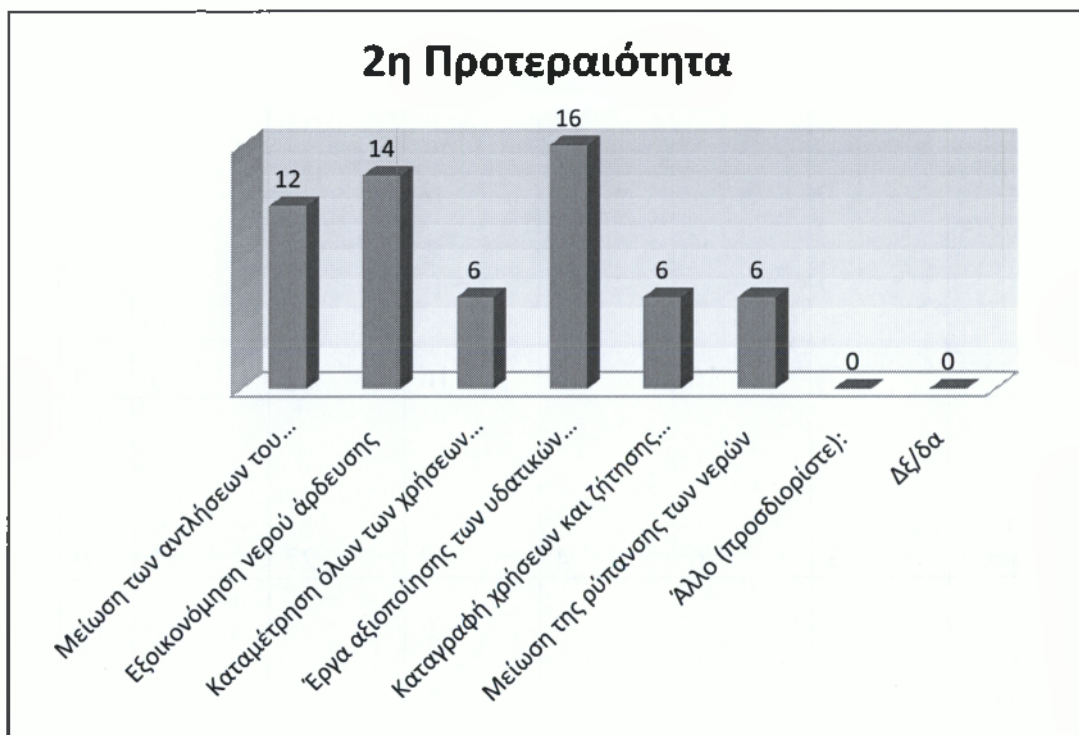
Κρίσιμα Ζητήματα	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	8	12	15	5	4	16	0	0	0
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	9	14	9	10	10	7	1	0	0
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	5	6	18	15	12	4	0	0	0
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ.)	17	16	6	16	2	3	0	0	0
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	3	6	4	9	27	11	0	0	0
Μείωση της ρύπανσης των νερών	18	6	8	4	5	19	0	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Δξ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

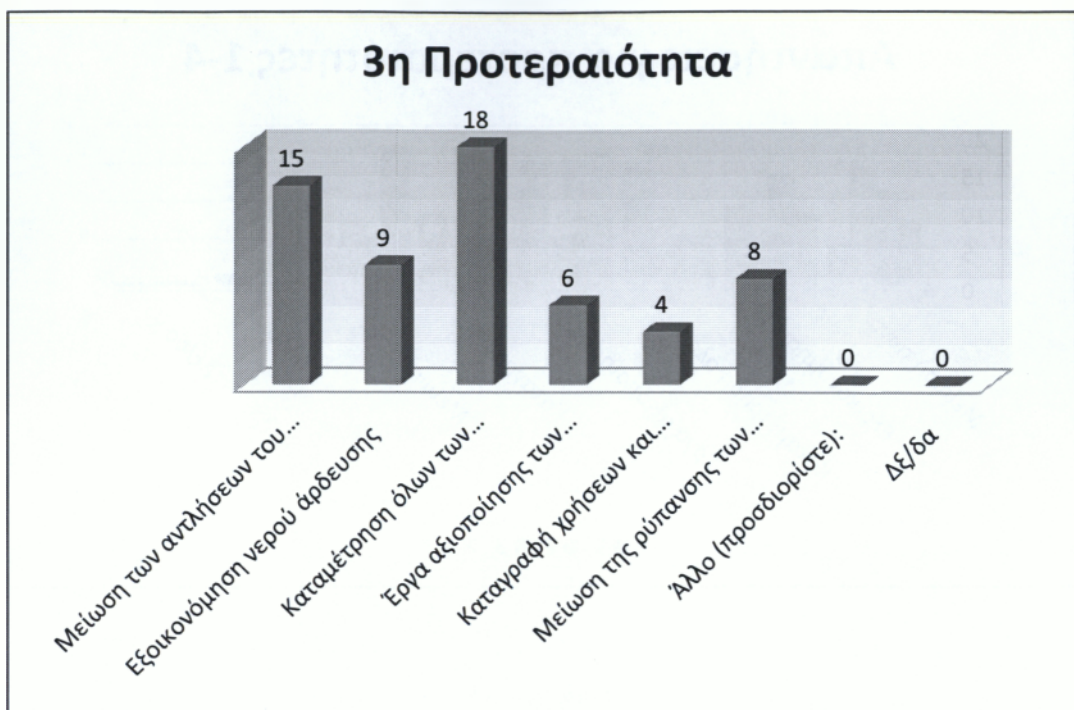
Γράφημα 30

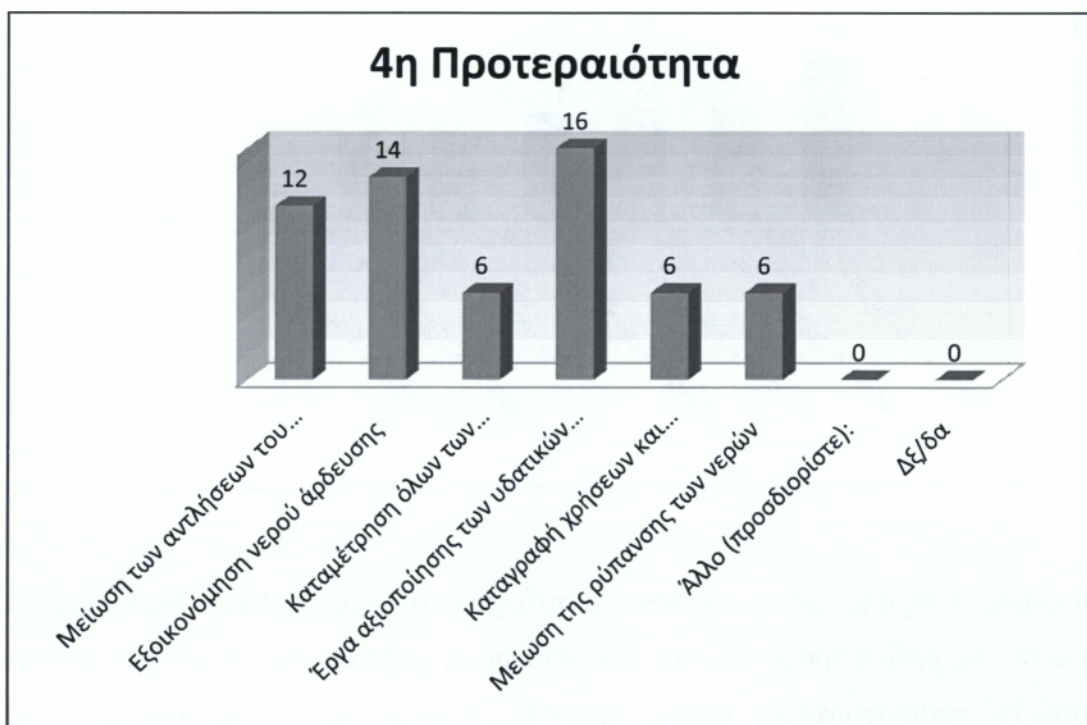
Γράφημα 31

Γράφημα 32

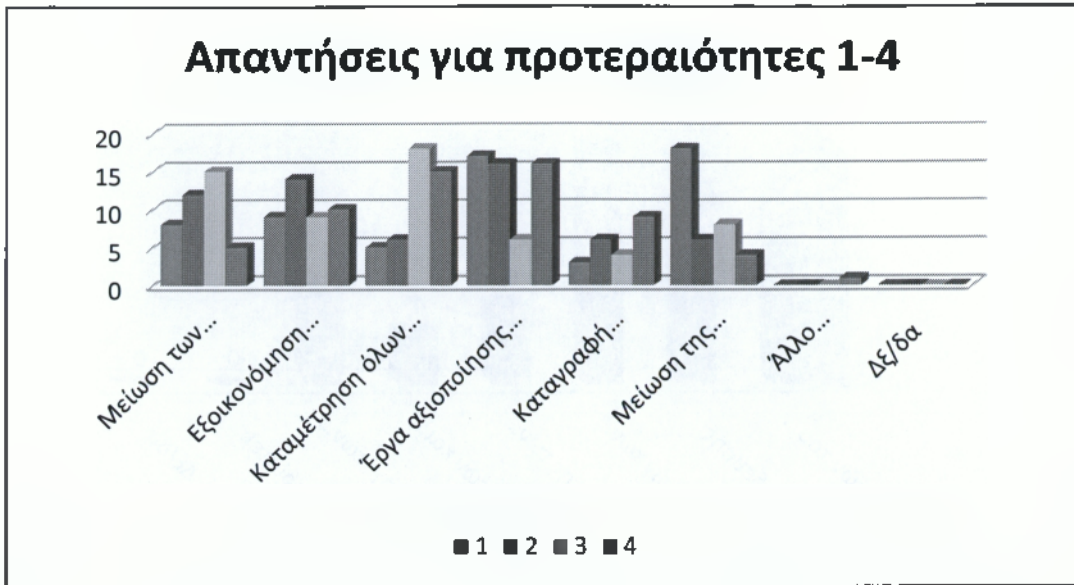

Γράφημα 33

Γράφημα 34

Γράφημα 35

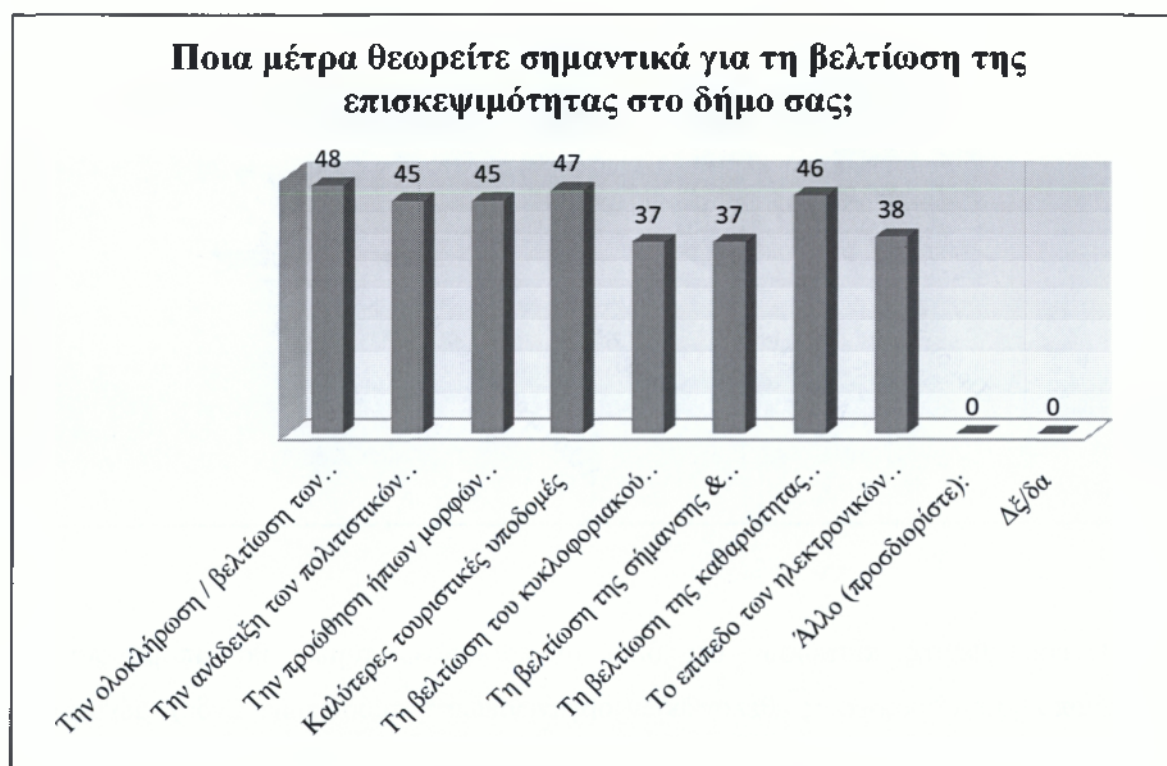

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων το Δημοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να θέσει ως πρώτη προτεραιότητα την καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού έτσι ώστε να διαμορφώνονται ειδικές χρεώσεις ανάλογα με τη δαπάνη του κάθε νοικοκυριού. Δεύτερη θέση στην κατάταξη καταλαμβάνει η μείωση της ρύπανσης των νερών και συνεχίζουν τα υπόλοιπα ζητήματα με μικρές διαφορές στις ψήφους.

Πίνακας 21. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας;

Μέτρα	Απάντηση
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων	48
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	45
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	45
Καλύτερες τουριστικές υποδομές	47
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)	37
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	37
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των περιοχών του δήμου	46
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ.)	38
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δε/δα	0

Γράφημα 36

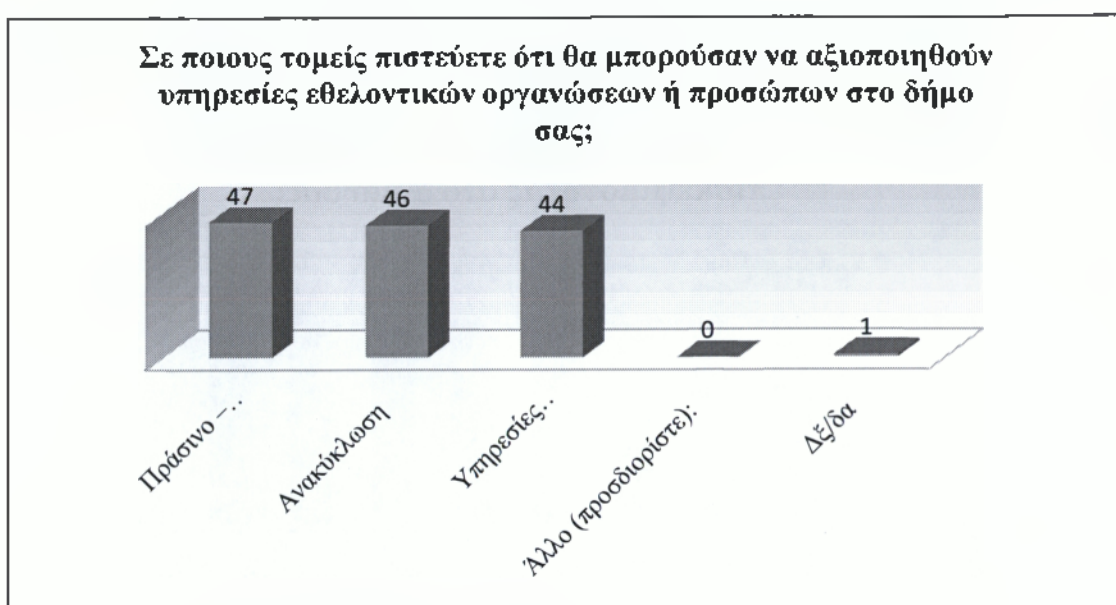
Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα όσον αφορά τις υποδομές της Χίου είναι η κατάσταση του οδικού δικτύου, γεγονός που επηρεάζει όχι μόνο την επισκεψιμότητα του δήμου αλλά δυσκολεύει την καθημερινότητα των κατοίκων. Ο μεγάλος αριθμός οχημάτων, η κακή ποιότητα των δρόμων, η έλλειψη σήμανσης εκτός του κέντρου της πόλης είναι αρκετά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ένας οδηγός. Στη δεύτερη θέση έρχεται η ανάγκη για αναβάθμιση των τουριστικών

υποδομών ενώ η τρίτη η επιβάλλει την ανάδειξη των φυσικών κάλων των περιοχών του νησιού σε συνδυασμό με την καθαριότητα.

Πίνακας 22. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο δήμο σας

Τομείς	Απάντηση
Πράσινο – Καθαριότητα	47
Ανακύκλωση	46
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	44
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δξ/δα	1

Γράφημα 37

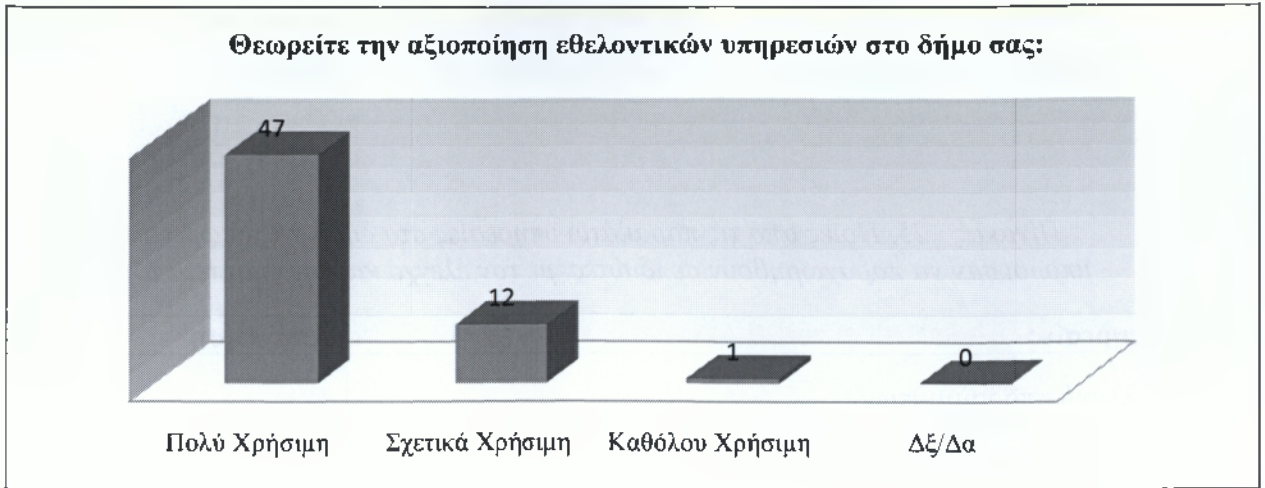

Οι ερωτηθέντες πιστεύουν ότι όλοι οι παραπάνω τομείς θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων. Ενδεχομένως εδώ να υπονοείται η ανεπάρκεια του προσωπικού σε αυτές τις υπηρεσίες.

Πίνακας 23. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών στο δήμο σας:

Απάντηση	Ερωτηθέντες
Πολύ Χρήσιμη	47
Σχετικά Χρήσιμη	12
Καθόλου Χρήσιμη	1
Δξ/Δα	0

Γράφημα 38

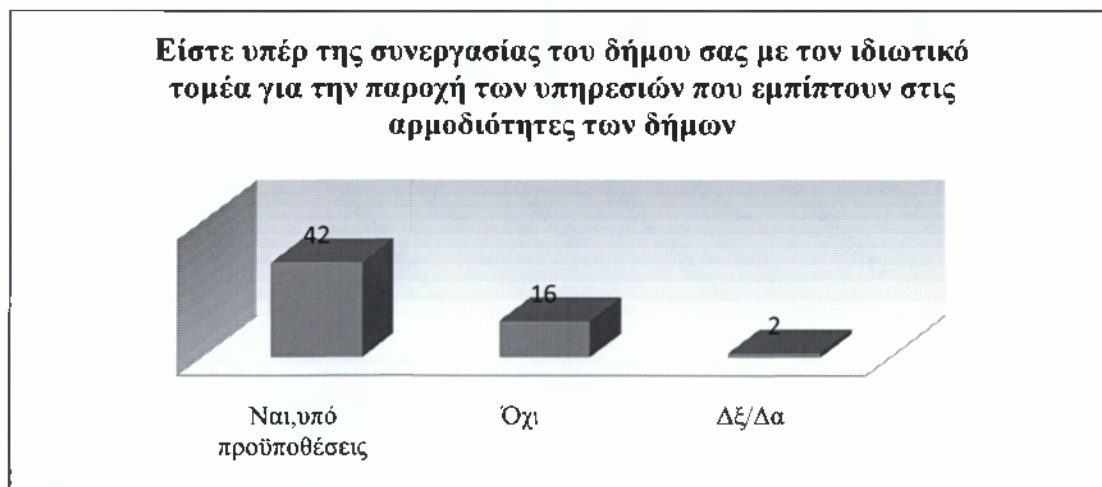

Η αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών θεωρείται πολύ χρήσιμη από τους πολίτες γεγονός που συμβαδίζει με την άποψη που εκφράζει το προηγούμενο διάγραμμα.

Πίνακας 24. Είστε υπέρ της συνεργασίας του δήμου σας με τον ιδιωτικό τομέα για την παραγωγή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων

Απάντηση	Ερωτηθέντες
Ναι, υπό προϋποθέσεις	42
Όχι	16
Δέ/Δα	2

Γράφημα 39

Οι 42 από τους 60 ερωτηθέντες είναι υπέρ της συνεργασίας του δήμου με τον ιδιωτικό τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων, 16 είναι κατά ενώ 2 από αυτούς δεν απάντησαν την ερώτηση.

Πίνακας 25. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες στο δήμο σας θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, με τον έλεγχο και την εποπτεία του δήμου;

Υπηρεσίες	Απάντηση
Συλλογή απορριμμάτων	24
Επεξεργασία απορριμμάτων	23
Υπηρεσίες υγείας	22
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	21
Υπηρεσίες κατάρτισης	13
Πολιτιστικές υπηρεσίες	18
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)	15
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δξ/δα	4

Γράφημα 40

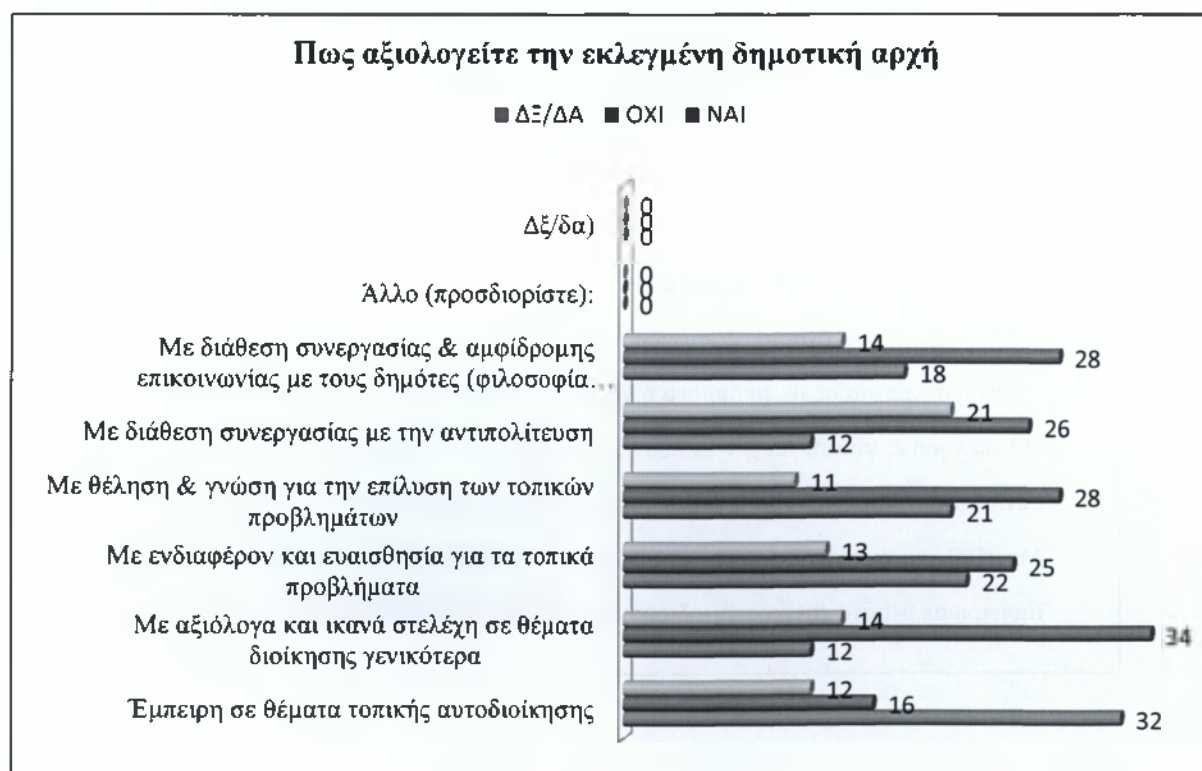
Οι υπηρεσίες που βάσει των αποτελεσμάτων θα πρέπει να παραχωρηθούν σε ιδιώτες με τον έλεγχο και την εποπτεία του δήμου αφορούν κυρίως υπηρεσίες καθαριότητας, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης. Οι πολίτες δεν είναι

ικανοποιημένοι από το επίπεδο και την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται και προτείνουν, για αυτές που θεωρούνται πιο σημαντικές να δίνονται σε εξωτερικούς συνεργάτες του δήμου (outsourcing) προκειμένου να εξυπηρετούνται άμεσα και αποτελεσματικά.

Πίνακας 26. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη δημοτική αρχή

Αξιολόγηση	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης	32	16	12
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα	12	34	14
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα	22	25	13
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων	21	28	11
Με διάθεση συνεργασίας με την αντιπολίτευση	12	26	21
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)	18	28	14
Άλλο (προσδιορίστε): Δξ/δα)	0	0	0
	0	0	0

Γράφημα 41

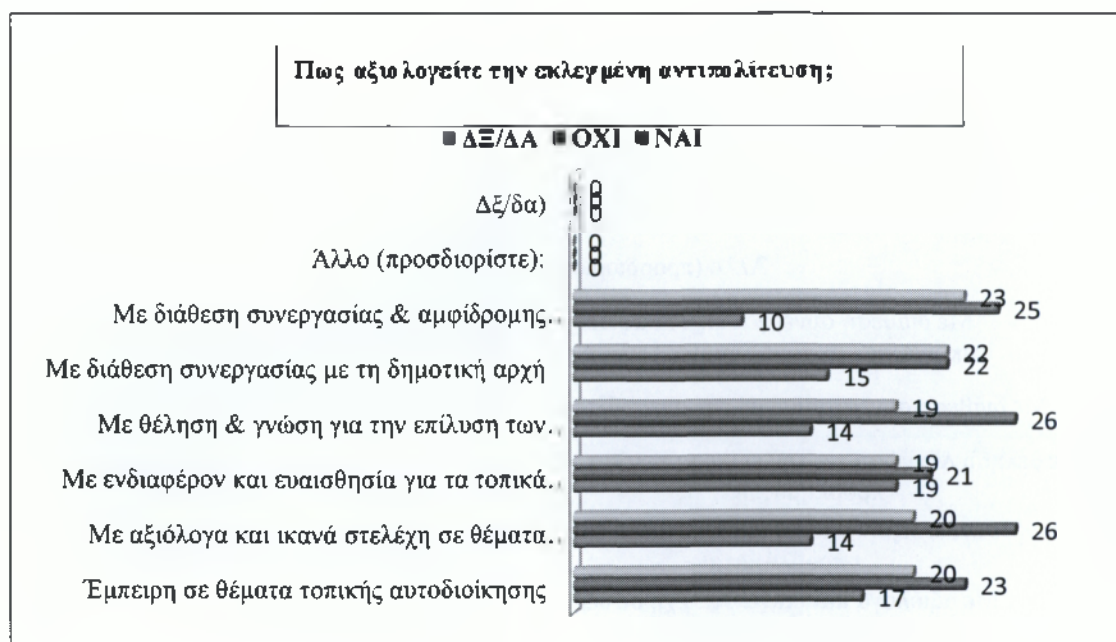

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο ερώτημα κατά την διάρκεια της διεξαγωγής των ερωτηματολογίων, υπήρχε ένα έντονο αρνητικό κλίμα από πλευράς των πολιτών ενόψει των βουλευτικών εκλογών. Όπως φαίνεται και από τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων η εκλεγμένη δημοτική αρχή δεν χαίρει εκτίμησης των ψηφοφόρων ενώ παραδόξως χαρακτηρίζεται ως έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης.

Πίνακας 27. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη αντιπολίτευση (επικεφαλής συνδυασμών και δημοτικούς συμβούλους που συγκροτούν τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου);

	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ	
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης	17	23		20
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα	14	26		20
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα	19	21		19
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων	14	26		19
Με διάθεση συνεργασίας με τη δημοτική αρχή	15	22		22
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)	10	25		23
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0		0
ΔΞ/δα)	0	0		0

Γράφημα 42

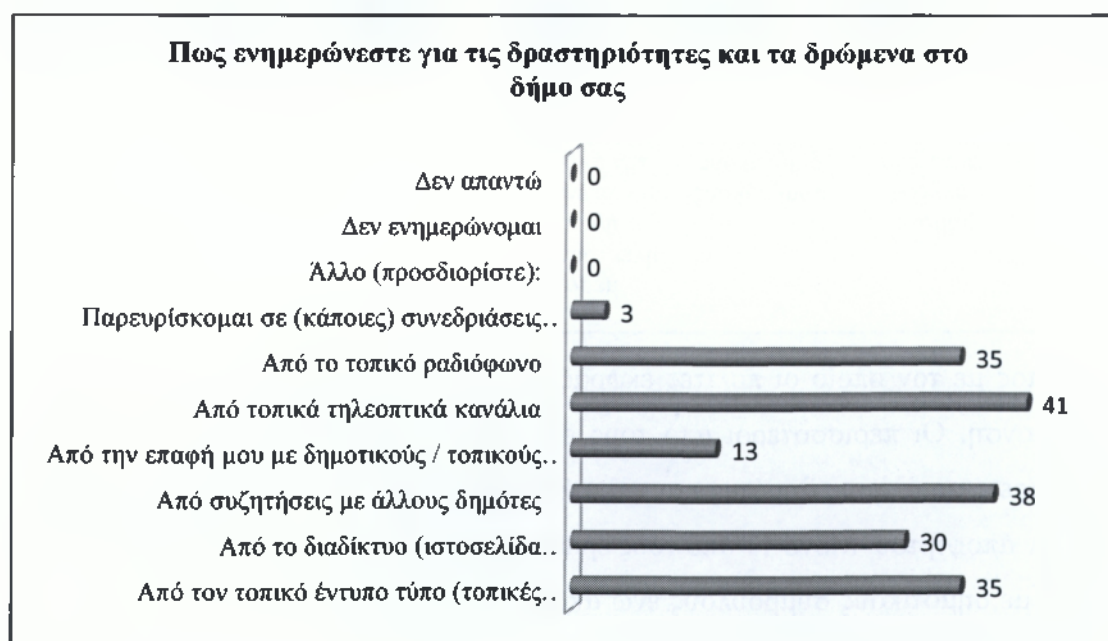

Η ίδια στάση που παρατηρήθηκε στο προηγούμενο ερώτημα χαρακτηρίζει και τη στάση των πολιτών απέναντι στην εκλεγμένη αντιπολίτευση. Σε γενικές γραμμές όμως οι αρνητικές ψήφοι είναι λιγότερες σε σύγκριση με την αξιολόγηση της εκλεγμένης αρχής.

Πίνακας 28. Πως ενημερώνεστε για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο σας

Τρόποι Ενημέρωσης	Απάντηση
Από τον τοπικό έντυπο τύπο (τοπικές εφημερίδες και άλλα έντυπα)	35
Από το διαδίκτυο (ιστοσελίδα δήμου, ηλεκτρονικός τοπικός τύπος, άλλες ιστοσελίδες όπως blogs κλπ.)	30
Από συζητήσεις με άλλους δημότες	38
Από την επαφή μου με δημοτικούς / τοπικούς συμβούλους	13
Από τοπικά τηλεοπτικά κανάλια	41
Από το τοπικό ραδιόφωνο	35
Παρευρίσκομαι σε (κάποιες) συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	3
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δεν ενημερώνομαι	0
Δεν απαντώ	0

Γράφημα 43

Οι τρόποι με τον οποίο ενημερώνονται οι πολίτες είναι ποικίλοι. Το γεγονός ότι επιλέγουν σε μεγάλο βαθμό τοπικά μέσα για την ενημέρωσή τους, όπως ραδιόφωνα,

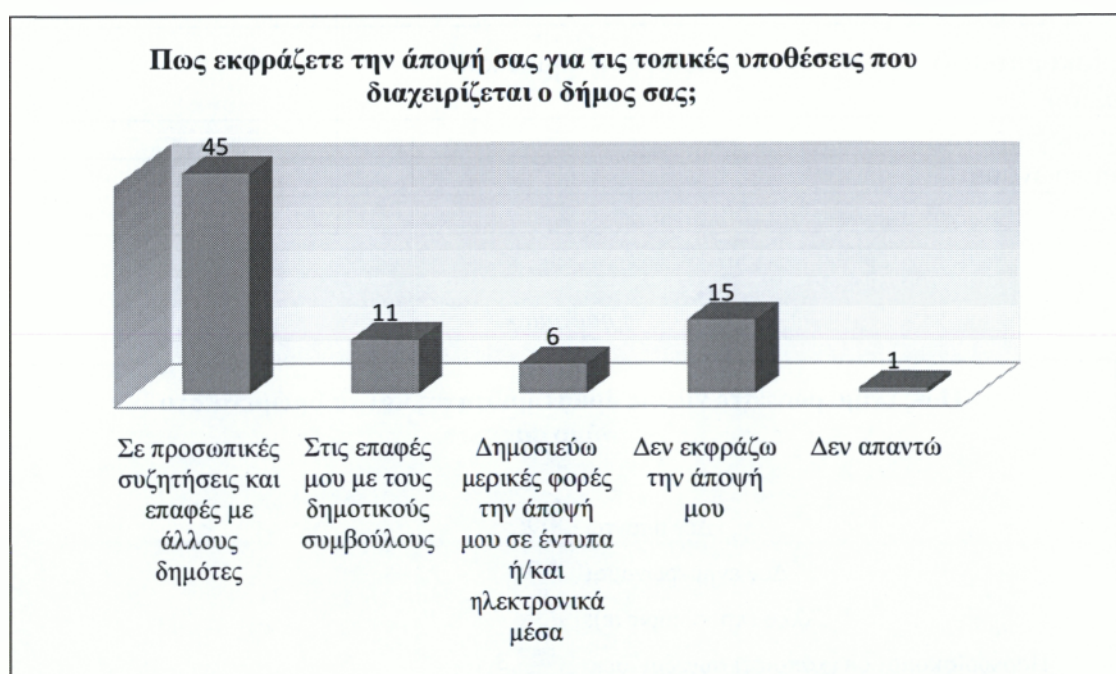

τηλεοπτικά κανάλια και τύπο αποδεικνύει το ενδιαφέρον για τα νέα και την καθημερινότητα της πατρίδας τους. Το διαδίκτυο αλλά και οι συζητήσεις με άλλους δημότες συγκέντρωσαν επίσης πολλές ψήφους ενώ κανένας από τους ερωτηθέντες δεν απέφυγε να απαντήσει.

Πίνακας 29. Πως εκφράζετε την άποψή σας για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο δήμος σας;

Τρόποι	Απάντηση
Σε προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες	45
Στις επαφές μου με τους δημοτικούς συμβούλους	11
Δημοσιεύω μερικές φορές την άποψή μου σε έντυπα ή/και ηλεκτρονικά μέσα	6
Δεν εκφράζω την άποψή μου	15
Δεν απαντώ	1

Γράφημα 44

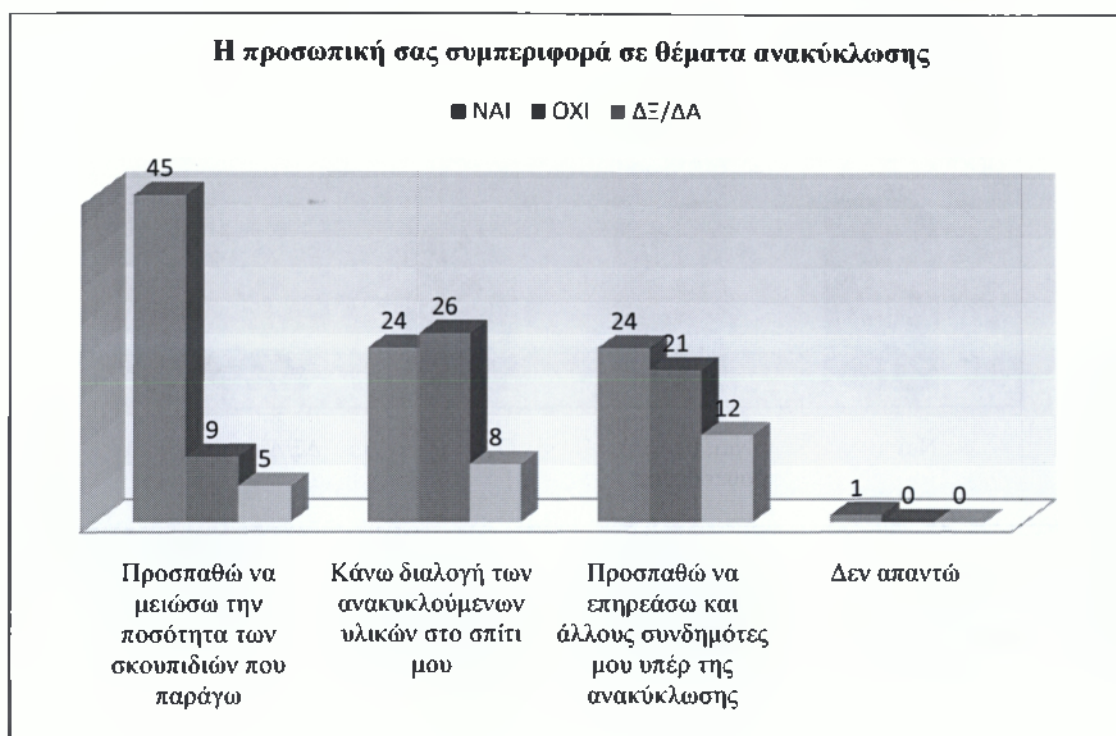

Ο τρόπος με τον οποίο οι πολίτες εκφράζουν την άποψή τους παρουσιάζει μεγάλη διακύμανση. Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες περιορίζονται σε προσωπικές συζητήσεις με άλλους δημότες και φιλικά πρόσωπα ενώ το ¼ αυτών δεν εκφράζει καν την άποψή του. Μόνο 11 από τους ερωτηθέντες έχει τη δυνατότητα να έρχεται σε επαφή με δημοτικούς συμβούλους ενώ ακόμα λιγότεροι γνωστοποιούν τη θέση τους στον τύπο ή άλλα μέσα.

Πίνακας 30. Η προσωπική σας συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης

	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Προσπαθώ να μειώσω την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγω	45	9	5
Κάνω διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι μου	24	26	8
Προσπαθώ να επηρεάσω και άλλους συνδημότες μου υπέρ της ανακύκλωσης	24	21	12
Δεν απαντώ	1	0	0

Γράφημα 45

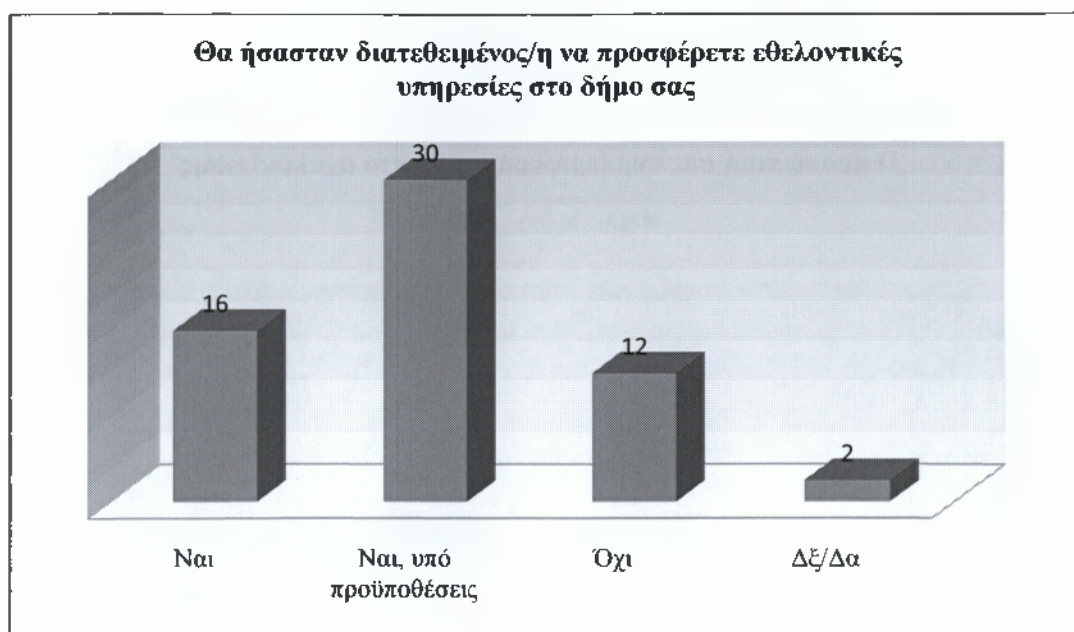

Οι απαντήσεις που διαμόρφωσαν αυτό το γράφημα αποδεικνύουν την έντονη οικολογική συνείδηση των κατοίκων της Χίου, η οποία τα τελευταία χρόνια ενισχύεται μέσα από διάφορες «πράσινες» πρωτοβουλίες όπως : ανακύκλωση σκουπιδιών και συσκευών, καθαρισμός περιοχών και ακτών, ενημέρωση για τρόπους μείωσης της καταναλώσιμης ενέργειας κ.α.

Πίνακας 31. Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να προσφέρετε εθελοντικές υπηρεσίες στο δήμο σας

	Απάντηση
Ναι	16
Ναι, υπό προϋποθέσεις	30
Όχι	12
Δξ/Δα	2

Γράφημα 46

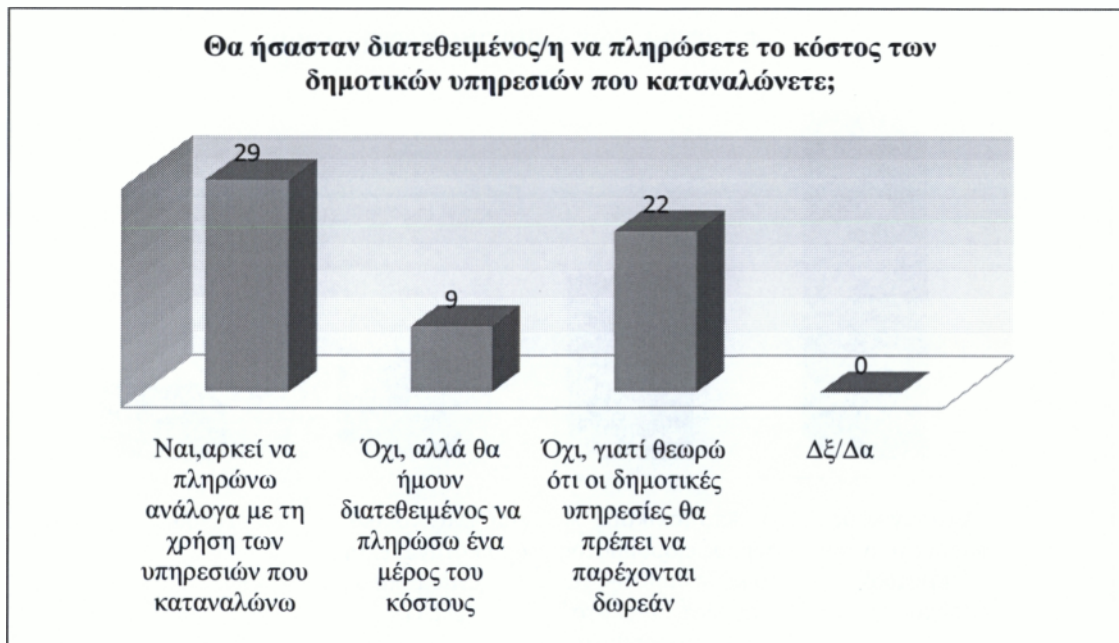

Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες θα ήταν σε θέση να παρέχουν εθελοντικές υπηρεσίες στο δήμο τους εκφράζοντας έτσι τη διάθεσή τους για βοήθεια και αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών. Η ερώτηση αυτή έρχεται να επιβεβαιώσει τις απόψεις που εκφράστηκαν σε προηγούμενα ερωτήματα τα οποία και αυτά αναδεικνύουν την διάθεση των πολιτών για προσφορά στα κοινά.

Πίνακας 32. Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να πληρώσετε το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών που καταναλώνετε;

	Απάντηση
Ναι, αρκεί να πληρώνω ανάλογα με τη χρήση των υπηρεσιών που καταναλώνω	29
Όχι, αλλά θα ήμουν διατεθειμένος να πληρώσω ένα μέρος του κόστους	9
Όχι, γιατί θεωρώ ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν	22
ΔΞ/Δα	0

Γράφημα 47

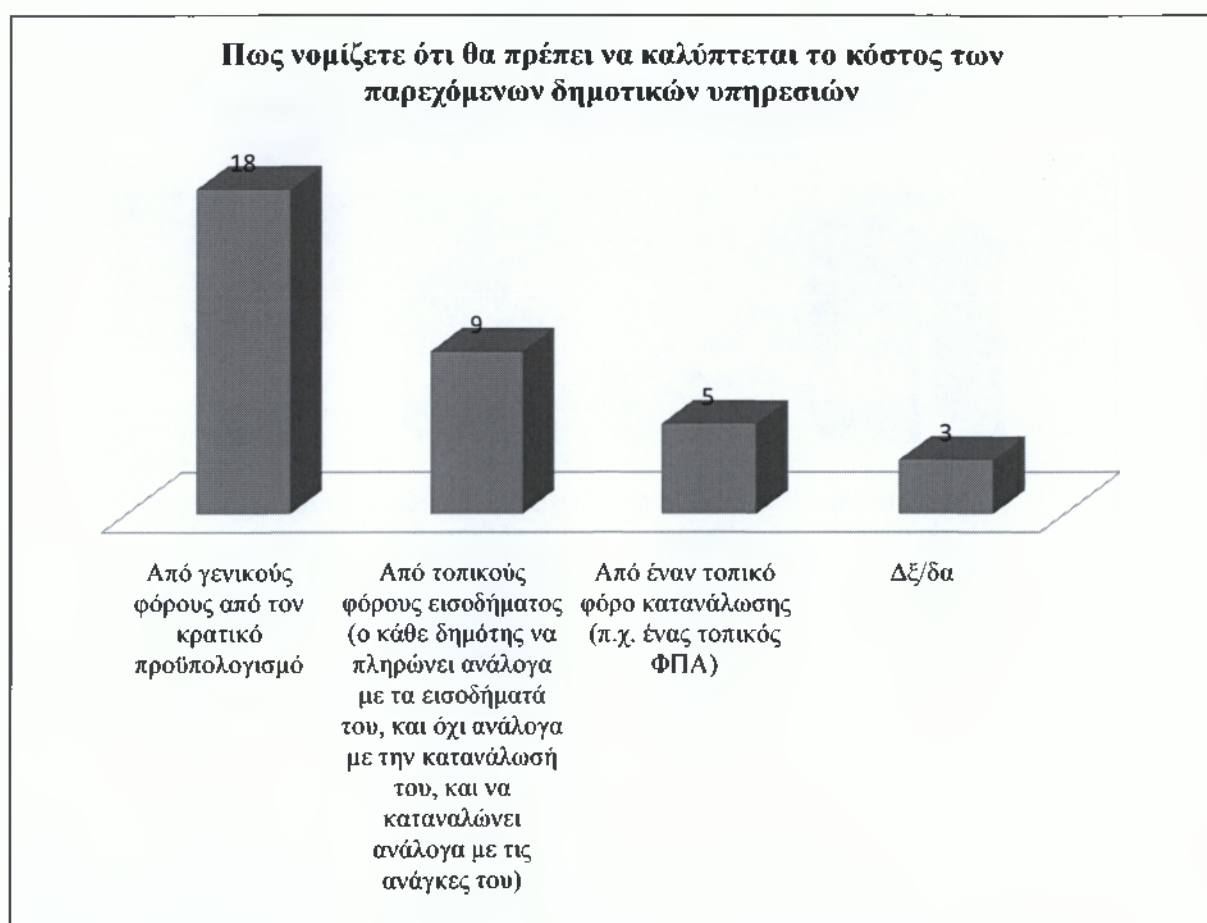

Οι απόψεις στο ερώτημα αυτό δίστανται. Οι ερωτηθέντες διαχωρίζονται με μικρή διαφορά στην 1η και 3η πιθανή απάντηση, ενώ ένα πολύ μικρότερο μέρος θα δεχόταν να πληρώσει ένα μέρος του κόστους προκειμένου να εξυπηρετηθεί στο επίπεδο ποιότητας που ιδανικά θα επιθυμούσε.

Πίνακας 33. Πως νομίζετε ότι θα πρέπει να καλύπτεται το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών

Τρόποι Πληρωμής	Απάντηση
Από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό	18
Από τοπικούς φόρους εισοδήματος (ο κάθε δημότης να πληρώνει ανάλογα με τα εισοδήματά του, και όχι ανάλογα με την κατανάλωσή του, και να καταναλώνει ανάλογα με τις ανάγκες του)	9
Από έναν τοπικό φόρο κατανάλωσης (π.χ. ένας τοπικός ΦΠΑ)	5
Δε/δα	3

Γράφημα 48

Σύμφωνα με το διάγραμμα, η άποψη που επικρατεί είναι ότι το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών θα πρέπει να καλύπτεται από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό. Μικρότερο μέρος των ερωτηθέντων, μόλις οι 9 στους 60 συμφώνησαν με την χρέωση ανάλογα με τα εισοδήματα του κάθε δημότη.

ενώ ακόμα λιγότεροι πιστεύουν ότι ένας τοπικός φόρος κατανάλωσης θα ήταν η πιο κατάλληλη λύση.

Κεφάλαιο 5. Συμπεράσματα και Προτάσεις

Το σχέδιο Καλλικράτης αποτέλεσε εξ' αρχής ένα πολύ φιλόδοξο σχέδιο με απώτερο σκοπό τις ριζοσπαστικές τομές και αλλαγές στο σύστημα της δημόσιας διοίκησης, σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Συγκεκριμένα για τους στόχους του προγράμματος έχει αναφερθεί το εξής :

«Η Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αποσκοπεί στην εξοικονόμηση πόρων των φορολογούμενων πολιτών μέσω του περιορισμού του αριθμού των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων και στην εξορθολογισμένη διαχείριση. Ταυτόχρονα, το σημαντικότερο πλεονέκτημα της Νέας Αρχιτεκτονικής είναι η αναπτυξιακή της προοπτική. Η συγκρότηση και λειτουργική αυτοδυναμία των νέων ΟΤΑ τους καθιστά ικανούς να διευκολύνουν, να ενθαρρύνουν και να στηρίζουν την ανάληψη τοπικών πρωτοβουλιών, να καταστούν με λίγα λόγια βασικός συντελεστής της τοπικής ανάπτυξης. Τοπικής ανάπτυξης που τα κύρια χαρακτηριστικά της βασίζονται στην αξιοποίηση των τοπικών και περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, στο σεβασμό στο περιβάλλον και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής».¹⁴

Η άποψη που επικρατεί και έρχεται σε συμφωνία και με τις απόψεις του δείγματος είναι η αποτυχία του προγράμματος να φέρει εις πέρας τους στόχους που αρχικά έθεσε. Υποστηρίζεται ότι πολλά στάδια που θα έπρεπε να προηγούνται της εφαρμογής του προγράμματος, παρέλειψαν λόγω άγνοιας των υπεύθυνων και προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία. Στάδια όπως η αξιολόγηση του προηγούμενου καθεστώτος προκειμένου να εντοπιστούν έγκαιρα οι αδυναμίες και τα κενά, και να μη φορτωθεί εξ αρχής το πρόγραμμα «Καλλικράτης» με τις αδυναμίες, που σχεδιάστηκε να αντιμετωπίσει. Προβλήματα τέτοιου τύπου αποτελούν η στελέχωση υπηρεσιών η οικονομική ευρωστία, η λειτουργικότητα, η κατάρτιση του προσωπικού και ο εκσυγχρονισμός των τεχνολογικών μέσων.

---

¹⁴ Πρόγραμμα Καλλικράτης, <http://www.open.gov.gr/vpes/?p=440>

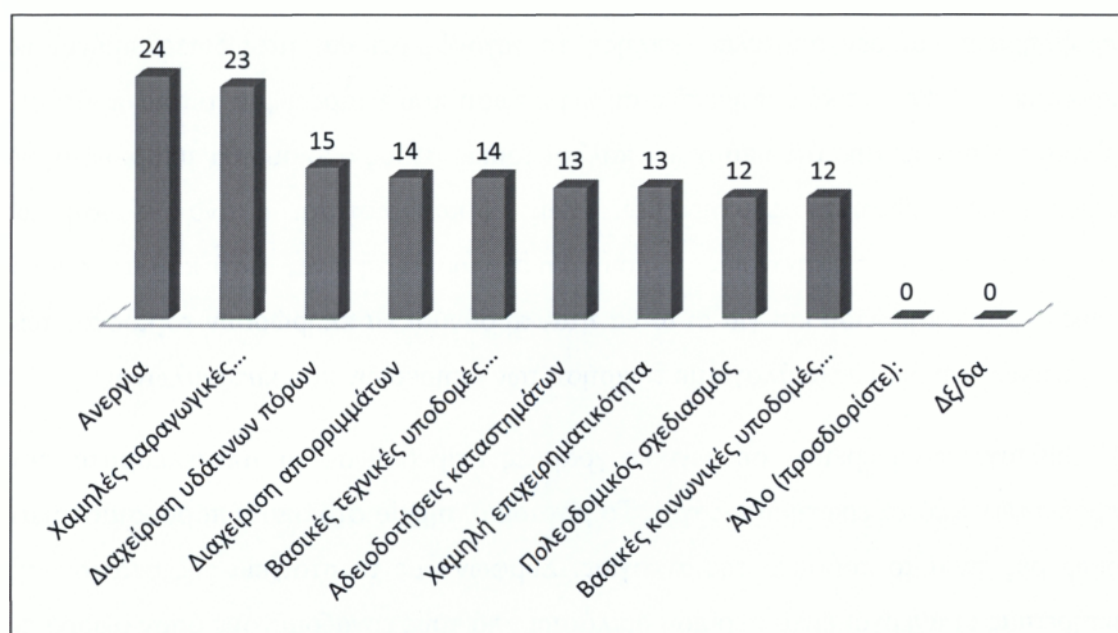
Σύμφωνα με τις απόψεις που εξέφρασαν οι δημότες της Χίου το πρόγραμμα Καλλικράτης απέτυχε στους στόχους που είχαν αρχικά τεθεί, για λειτουργική αυτοδυναμία, αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και εξοικονόμηση πόρων. Τα 2/3 περίπου των ερωτηθέντων δεν αναμένουν καμία βελτίωση σε τομείς του προβληματικού «Καποδίστρια» όπως οι παρεχόμενες υπηρεσίες, η γραφειοκρατία, οι πελατειακές σχέσεις και η αυθαίρετη σπατάλη πόρων, ενώ οι περισσότεροι από αυτούς είναι δυσαρεστημένοι όσον αφορά την ποσότητα, την ποιότητα, το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών και τα χρήματα που πληρώνει για τα δημοτικά τέλη και τις τιμές των υπηρεσιών. Επίσης το 37% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η συνένωση των δήμων ήταν λανθασμένη και υποστηρίζει ότι θα έπρεπε να έχει προκύψει μετά από διαβούλευση με τους πολίτες. Το τελευταίο σημείο ειδικά ενίσχυσε την πεποίθηση των δημοτών ότι δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής και έκφρασης της άποψής τους σε θέματα που τους αφορούν και τους επηρεάζουν καθημερινά. Το 62% των ερωτηθέντων θεωρεί την άμεση επαφή δημοτών και συμβούλων ως πιο κατάλληλο μέτρο για την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης

Από τις απαντήσεις του δείγματος γενικά προκύπτει ότι οι δημότες της Χίου διαμορφώνουν πολιτική άποψη και γενικά ενδιαφέρονται για τη διακυβέρνηση του τόπου της. Το 92 % των ερωτηθέντων εξάσκησε το δικαίωμα ψήφου στις βουλευτικές εκλογές ενώ το υπόλοιπο 8% απείχε από τη διαδικασία όχι για λόγους αδιαφορίας, αλλά όπως υποστηρίζουν οι απαντήσεις, η αποχή αποτέλεσε για αυτούς μια σιωπηρή ένδειξη διαμαρτυρίας στο υπάρχον πολιτικό σύστημα. Επίσης οι δημότες ενημερώνονται καθημερινά από τα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης και προσπαθούν να εκφράζουν την άποψή τους με διάφορους τρόπους, όπως οι συζητήσεις με άλλους δημότες ή τοπικούς συμβούλους και η δημοσίευση των απόψεών τους σε έντυπα ή ηλεκτρονικά μέσα.

Η Χίος όπως και αρκετά νησιά της περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, χάνουν μια πολύ σημαντική πηγή εισοδήματος εξαιτίας της έλλειψης αξιοποίησης της φυσικής τους ομορφιάς, τον τουρισμό. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα νησιά, και στην προκειμένη η Χίος είναι σημαντικά και επηρεάζουν εκτός από την επισκεψιμότητα της, και την καθημερινότητα των δημοτών. Σε σχετική ερώτηση οι δημότες υποστηρίζουν ότι η βελτίωση του οδικού δικτύου, η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων, η βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος στα αστικά κέντρα, η

καθαριότητα και αισθητική των περιοχών του δήμου καθώς και το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο θα αναβαθμίσουν τις τουριστικές υποδομές και θα θέσουν τις ποιοτικές βάσεις για την ανάδειξη του νησιού και την εξασφάλιση ενός σημαντικού εισοδήματος .

Η Χίος αντιμετωπίζει μια σειρά προβλημάτων, τα οποία συμβάλλουν και αυτά με τη σειρά τους όχι μόνο στην μη αξιοποίηση του τουρισμού αλλά και στην καθημερινή ταλαιπωρία των κατοίκων. Αυτά τα προβλήματα είναι σύμφωνα με την άποψη του δείγματος, με σειρά προτεραιότητας, τα εξής :

Οι χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις σε συνδυασμό με τις πελατειακές σχέσεις έχουν φέρει την ανεργία στην πρώτη θέση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο δήμος της Χίου. Δεν αποτελεί έκπληξη ότι, μεγάλο ποσοστό των νέων της Χίου αναγκάζονται είτε να αναζητούν εργασία σε μεγάλες πόλεις της Ελλάδας, είτε να απασχολούνται σε προσωρινές δουλειές χωρίς ασφάλιση. Δυστυχώς στην περιφέρεια δεν παρουσιάζονται ευκαιρίες όσον αφορά την απασχόληση των νέων. Η κλειστή κοινωνία συμβάλλει σε αυτό καθώς οι διαθέσιμες θέσεις εργασίας που προκύπτουν καλύπτονται πολλές φορές από συγγενικά πρόσωπα και πελατειακές σχέσεις. Το γεγονός αυτό έρχεται να επιβεβαιώσει τις απόψεις που εκφράστηκαν σε άλλο κεφάλαιο σχετικά την μορφολογία του πληθυσμού. Οι περιφερειακές ενότητες και

στην προκειμένη η Χίος, παρουσιάζουν αυξημένο μέσο όρο ηλικίας στους μόνιμους κατοίκους λόγω της μετανάστευσης των νέων στις μεγάλες πόλεις της Ελλάδας.

Χρόνιο πρόβλημα αποτελεί και η διαχείριση των υδάτινων πόρων. Το σύστημα ύδρευσης δεν διανέμει πόσιμο νερό στα σπίτια των κατοίκων ενώ η ποιότητα του νερού που διανέμεται σε καθημερινή βάση είναι αμφιβόλου ποιότητας. Πολλές περιοχές της Χίου δεν έχουν διαθέσιμο νερό καθημερινά –σε αυτές το νερό του δήμου έρχεται κάθε Τρίτη, Πέμπτη και Σάββατο- με αποτέλεσμα οι δημότες να αποθηκεύουν το νερό σε δεξαμενές προκειμένου να το χρησιμοποιήσουν όταν το χρειάζονται. Το πόσιμο νερό είναι διαθέσιμο σε κατά τόπους πηγές.

Οι κάτοικοι της Χίου είναι πλήρως συνειδητοποιημένοι όσον αφορά τα παραπάνω προβλήματα και δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι θα ήταν διατεθειμένοι να προσφέρουν εθελοντικές υπηρεσίες σε περίπτωση που υπάρξει μια τέτοια πρόταση. Υποστηρίζουν επίσης ότι υπάρχουν πολλοί τομείς στους οποίους θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν εθελοντικές υπηρεσίες, όπως: η καθαριότητα, η ανακύκλωση και υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας. Η ποιοτική εξυπηρέτηση είναι αυτό που απασχολεί τους δημότες της Χίου και για αυτό θα ήταν πρόθυμοι να πληρώσουν το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών ανάλογα με τη χρήση των υπηρεσιών που καταναλώνουν.

Η βιβλιογραφική έρευνα σε γενικές γραμμές επιβεβαίωσε τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τα ερωτηματολόγια. Το μοναδικό σημείο στο οποίο παρουσιάστηκαν διαφορές είναι το ποσοστό της ανεργίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας οι άνεργοι είναι περίπου διπλάσιοι από τους εργαζομένους όσον αφορά το δήμο Χίου ενώ σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων μόλις το 12% δεν μπορεί να βρει δουλειά. Η διαφορά αυτή ενδεχομένως οφείλεται στη μορφολογία του δείγματος καθώς έπρεπε να υπάρχει συγκεκριμένος αριθμός ερωτηθέντων σε κάθε ηλικιακή κατηγορία. Επομένως είναι περισσότερο πιθανό να υπάρχουν άνεργοι στις πολύ μικρές και στις πολύ μεγάλες ηλικίες, ενώ στις μεσαίες τα ποσοστά ανεργίας είναι μικρότερα. Κρίνεται, απαραίτητο να αναφερθεί ότι η παρούσα έρευνα διεξήχθη ενόψει των βουλευτικών εκλογών του 2012 όπου γενικά επικρατούσε ένα αρνητικό κλίμα στους κρατικούς θεσμούς.

Το νησί της Χίου μπορεί να χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερο, όχι όμως με την έννοια της κλασσικής ομορφιάς ενός όμορφου τοπίου ούτε την οικονομική ευρωστία μιας πλούσιας περιοχής. Τα πλεονεκτήματα του νησιού δεν είναι εμφανή με την πρώτη

ματιά. Η ποικιλομορφία του εδάφους καθώς και η βιοποικιλότητα του, είναι στοιχεία που δεν είναι γνωστά στο ευρύ κοινό αλλά μπορούν με την κατάλληλη αξιοποίηση να προσδώσουν στη Χίο ένα χαρακτήρα διαφορετικό από αυτόν ενός άγονου νησιού.

Στη Χίο υπάρχουν πολλά είδη πουλιών και φυτών που δεν συναντώνται σε πολλές περιοχές της Ελλάδας. Η τουλίπα αποτελεί ένα ξεχωριστό παράδειγμα καθώς στη Χίο ανθίζουν τέσσερα διαφορετικά είδη. Η άγρια ομορφιά της Χίου δίνει τη δυνατότητα για ορειβατικές διαδρομές και επίσκεψη σε φαράγγια απίστευτης μορφολογίας σε αυτόν που θέλει να ανακαλύψει αυτήν την ιδιαίτερη ομορφιά. Θεωρείται περιττό να αναφερθεί η παγκόσμια μοναδικότητα της μαστίχας, η οποία έχει φτάσει το όνομα της Χίου στην άλλη άκρη του κόσμου. Το ίδιο ισχύει και για τη ναυτιλία. Η Χίος έχει γεννήσει πολλούς πλοιοκτήτες και εφοπλιστές αρκετοί από τους οποίους ανήκουν στα πρώτα ονόματα της παγκόσμιας ναυτιλίας.

Η εκμετάλλευση και σωστή προώθηση των ιδιαιτεροτήτων της Χίου μπορούν να γίνουν τα κατάλληλα μέσα για την ανάπτυξή της αρκεί να υπάρχει η κατάλληλη οργάνωση και αξιοκρατία. Η ανάπτυξη του τουρισμού είναι μια πρόκληση. Η Χίος ενδεχομένως να υστερεί απέναντι στην προφανή ομορφιά των νησιών του Ιονίου ή των κοσμοπολίτικων νησιών των Κυκλάδων μπορεί όμως να γίνει ένας προορισμός για εναλλακτικό τουρισμό. Ο εναλλακτικός τουρισμός θα βοηθήσει το νησί να αναπτυχθεί και σε άλλους τομείς προκειμένου να ξεπεράσει σημαντικά προβλήματα, όπως για παράδειγμα την ανεργία. Με την πάροδο του χρόνου η αλυσιδωτή αυτή αντίδραση θα δώσει τη δυνατότητα στο νησί να λύσει τα χρόνια προβλήματά του.

Βάσει όλων των παραπάνω στοιχείων που αναφέρθηκαν προέκυψαν κάποιες προτάσεις για τη βελτίωση του Καλλικράτη και την ποιοτική αναβάθμιση του δήμου Χίου :

- Αξιολόγηση των αναγκών του νησιού ώστε να τεθούν προτεραιότητες στο δήμο.
- Σαφής προσδιορισμός των αρμοδιοτήτων των διοικητικών οργάνων για την ομαλή λειτουργία του δήμου.
- Πλήρης ενημέρωση και διαφάνεια για τις αποφάσεις που λαμβάνονται και επηρεάζουν την λειτουργία του δήμου καθώς και συμμετοχή των δημοτών στη λήψη αποφάσεων
- Εξάλειψη της γραφειοκρατίας και ορθολογική χρήση των οικονομικών πόρων

- Ποιοτική αναβάθμιση των υποδομών του νησιού και τουριστική προβολή με σκοπό την ενίσχυση του ΑΕΠ του νησιού από τον (εναλλακτικό) τουρισμό.
- Ιεράρχηση και ολοκλήρωση των δημοσίων έργων ή ανάθεσή τους σε ιδιωτικούς φορείς σε περίπτωση έλλειψης ρευστότητας.
- Δημιουργία συμβάσεων εργασίας και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με στόχο τη μείωση της ανεργίας και την παραμονή των νέων στο νησί.
- Συνεχής εκπαίδευση και αξιολόγηση των εργαζομένων στο δήμο ώστε οι θέσεις εργασίας να κατανέμονται αξιοκρατικά και με διαφάνεια.
- Κατάργηση των πελατειακών σχέσεων.
- Ενίσχυση της παιδείας και της υγείας.
- Προώπιση του εθελοντισμού και της ανακύκλωσης.
- Συνεχές ενδιαφέρον για πολιτιστικά δρώμενα που προάγουν την πνευματική καλλιέργεια και συμβάλλουν στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.

Βιβλιογραφία

- Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Αθήνα 2006

Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

- Chios portal, <http://www.e-xios.gr/gr/2/index.html>
- Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία, <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>
- ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΘ, ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ Ι.Χ., ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΣΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΟΔΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ, ΕΠΙΒΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΕΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ, <http://invenio.lib.auth.gr/record/100767/files/gri-2008-1068.pdf?version=1>
- Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013
- Σκυλίτσειο Γενικό Νοσοκομείο Χίου, <http://www.xioshosp.gr/>
- Βικιπαίδεια, Σχέδιο Καποδίστριας, http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%87%CE%AD%CE%B4%CE%B9%CE%BF_%CE%9A%CE%B1%CF%80%CE%BF%CE%B4%CE%AF%CF%83%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%B1%CF%82
- Βικιπαίδεια, Διοικητική διαίρεση της Ελλάδας 1997, [http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B9%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%AF%CF%81%CE%B5%CF%83%CE%B7_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_\(1997\)](http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B9%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%AF%CF%81%CE%B5%CF%83%CE%B7_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_(1997))
- Βικιπαίδεια, Καλλικράτης, http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%^{BB}%CE%^{B9}%CF%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82

- Βικιπαιδεία, Διοικητική διαίρεση της Ελλάδας 2011
http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B9%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%AF%CF%81%CE%B5%CF%83%CE%B7_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_2011
- Βικιπαιδεία, Χίος ,
<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A7%CE%AF%CE%BF%CF%82>
- Δήμος Χίου, <http://old.chioscity.gr/default.htm>
- Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου,
<http://dide.chi.sch.gr/portal/index.php>
- Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου,
http://www.metathesi.gr/a_schools/getFromDipeId/25
- Ευφυής Εκπαίδευση, <http://www.smartedu.gr/smartboard-in-8-elementary-school-of-chios>
- 4^ο Γυμνάσιο Χίου, <http://4gym-chiou.chi.sch.gr/index.php/home/2012-03-05-19-44-22/2012-03-05-19-46-13>
- Δήμος Χίου, Τεχνικές Υπηρεσίες, ΔΕΥΑΧ, ΕΝΑ Χίου

Παράρτημα

Ερωτηματολόγιο Έρευνας για τους δημότες της Χίου

Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης – ΤΕΙ Καλαμάτας – Σελίδα 1

Διοικητική μεταρρύθμιση Πρόγραμμα «Καλλικράτης»

Ερωτηματολόγιο προς τους πολίτες για την Α'βάθμια Αυτοδιοίκηση

Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο είναι ΑΠΡΟΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δεν θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή ούτε ιδιώτης.

Βασικές διευκρινίσεις:

- Υπάρχουν πέντε τύποι ερωτήσεων (α) Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση - ερωτήσεις 9, 10, 12, 14, 21, 22, 25, 28, 29, 33, 34 (β) Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλή απάντηση - ερωτήσεις 7, 11, 15, 16 (π.χ. στην ερωτ. 7, πιθανή συμμετοχή σε τρία συλλογικά σχήματα και χρόνος συμμετοχής σε αυτά), (γ) Πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση - ερωτήσεις, 18, 19, 20 (δ) Σύνθετες ερωτήσεις, όπου το κάθε υποερώτημα είναι μια αυτόνομη ερώτηση μοναδικής απάντησης - ερωτήσεις 17, 26, 27, 30). (ε) Μοναδικής απάντησης. Ο τύπος της κάθε ερώτησης προσδιορίζεται με σκιασμένα γράμματα αμέσως μετά την ερώτηση. Για όσες ερωτήσεις δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, είναι ερωτήσεις τύπου (ε) (μοναδικής απάντησης).
- Όπου ζητείται ιεράρχηση των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: '1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ'
- Σημειώστε τις απαντήσεις των ερωτώμενων με X.
- Οι αριθμοί σε παρένθεση [συνήθως στην τελευταία στήλη] αποτελούν την αρίθμηση των υπερωρωτημάτων και θα χρησιμοποιηθούν στην κωδικοποίηση και επεξεργασία των απαντήσεων.
- Το ερωτηματολόγιο απαντάται μόνο από δημότες του οικείου κερμίνου δήμου, με προσωπική συνέντευξη

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: _____

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ: _____

ΔΗΜΟΣ: _____

Τμήμα Α. Στοιχεία ερωτώμενου

1. Στοιχεία δημότη

Δήμος (όπου ψηφίζετε)		(01)
Δημοτική ενότητα		(02)
Κοινότητα (Δημοτική ή Τοπική)		(03)
Τόπος διαμονής (Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα)*		(04)
Όνοματεπώνυμο**		(05)
Τηλέφωνο**		(06)
Δ/ση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (e-mail)**		(07)

*Ο τόπος διαμονής θα πρέπει να είναι στο δήμο που ερευνάται.

** Προαιρετικά στοιχεία

2. Φύλο

Άρρεν		(01)
Θήλυ		(02)

3. Ηλικιακή Ομάδα

20-29		(01)
30-39		(02)
40-49		(03)
50-64		(04)

4. Επίπεδο εκπαίδευσης

Πρωτοβάθμιο		(01)
Γυμνάσιο		(02)
Λύκειο		(03)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)		(04)
ΑΕΙ/ΤΕΙ		(05)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό		(06)

5. Απασχόληση

Δημόσιος Υπάλληλος		(01)
Ιδιωτικός Υπάλληλος		(02)
Επιχειρηματίας		(03)
Ελεύθερος Επαγγελματίας		(04)
Εργάτης		(05)
Αγρότης		(06)
Συνταξιούχος		(07)
Οικιακά		(08)
Άνεργος		(09)

6. Συμμετείχατε ποτέ σε τοπικά συλλογικά σχήματα,

Ναι		(01)
Όχι		(02)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην επόμενη ενότητα ερωτήσεων

7. Τοπικά συλλογικά σχήματα στα οποία συμμετείχατε:

(Οι συμμετοχές προσδιορίζονται στην απάντησή σας, διαφορετικά βάλτε στα κενά)

		Συμ/χη	Έτη
(7.01)	Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος		(7.01.1)
(7.02)	Συνεταιρισμός		(7.02.1)
(7.03)	Επιμελητήριο		(7.03.1)
(7.04)	Πρωτοβάθμιο/μεταλυκειακό κέντρο εκπαίδευσης		(7.04.1)
	(προσδιορίστε):		
(7.05)	Αθλητικός σύλλογος		(7.05.1)
(7.06)	Αιρετός στην αυτοδιοίκηση (προσδιορίστε ιδιότητα):		(7.06.1)
(7.07)	Άλλο (προσδιορίστε):		(7.07.1)

Τμήμα Β. Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α' Βάθμιας Αυτοδιοίκησης

8. Ψηφίσατε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου & Οργάνων Α' Βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Ναι		(01)
Όχι		(02)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

9. Αν ψηφίσατε, ψηφίσατε με κριτήρια: (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Πολιτικά		(01)
Τοπικά		(02)
Συναισθηματικά – γνωριμίες		(03)
Άλλο (προσδιορίστε):		(04)
Δέ/δα		(05)

10. Αν δεν ψηφίσατε, λόγοι για τους οποίους δεν ψηφίσατε:

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Δεν με εξέφραζε κάποιος από τους συμμετέχοντες συνδυασμούς		(01)
Για λόγους διαμαρτυρίας προς το υπάρχον πολιτικό σύστημα		(02)
Αδιαφορία για τις τοπικές υποθέσεις		(03)
Αγανάκτηση από την κακή δημοτική διαχείριση		(04)
Στάση μόνιμης αποχής		(05)
Κατοικώ μακριά από τον τόπο που ψηφίζω (ή άλλοι λόγοι απουσίας)		(06)
Άλλο (προσδιορίστε):		(07)

11. Πείτε μας την άποψη σας για τα προβλήματα - αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς ΤΑ («Καποδιστριας») και τη δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης»:

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης)

	Προβλήματα στους πρώην «Καποδιστριακούς» δήμους λόγω του θεσμικού πλαισίου	(1)	Αναμένετε βελτίωση με τον «Καλλικράτη»		
			Ναι (2)	Όχι (3)	Δέ/δα (4)
(01)	Χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης και παρεχόμενων υπηρεσιών				
(02)	Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών				
(03)	Μη ενεργοποίηση και συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις (απουσία συμμετοχικής δημοκρατίας)				
(04)	Έλλειψη επικοινωνίας δημοτικών αρχών και πολιτών				
(05)	Γραφειοκρατία				
(06)	Εξάρτηση της ΤΑ από την κεντρική διοίκηση				
(07)	Πελατειακή εξάρτηση της ΤΑ από τα κόμματα				
(08)	Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων				
(09)	Σπατάλες και μη ορθολογική οικονομική διαχείριση				
(10)	Διασπάθιση χρήματος - οικονομικές ασταθalίες				
(11)	Μη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της τοπικής οικονομίας				
(12)	Αδυναμία εκτέλεσης βασικών έργων, λόγω μικρού μεγέθους				
(13)	Έλλειψη προσέλκυσης ικανών αιρετών, με γνώση και εμπειρία (λόγω του μικρού μεγέθους των δήμων, τη μη αποζημίωση των αιρετών και της «ομματοκρατίας»)				
(14)	Φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθρια εμπορία, πλανόδια - παράνομοι μικροπωλητές κλπ.)				
(15)	Κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ), πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας				
(16)	Προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο δήμο				
(17)	Ανισότητες μεταξύ δήμων (λόγω διαφορετικών δυνατοτήτων)				
(18)	Άλλο (προσδιορίστε):				
(19)	Δέ/δα				

12. Ποια θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για την ενεργό συμμετοχή του δημότη στο νέο

πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου		(01)
Την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών		(02)
Τα ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα		(03)
Τα δημοψηφίσματα		(04)
Τη συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου		(05)
ΔΕ/δα		(06)

Τμήμα Γ. Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στο δήμο σας

13. (Μόνο για δήμους που προέκυψαν από συνένωση)

Πώς κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας;

Είναι σωστή		(01)
Είναι γενικά σωστή, αλλά θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία		(02)
Δεν είναι σωστή, αλλά αποτελεί βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς		(03)
Δεν είναι σωστή και δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου δήμου		(04)
ΔΕ/δα		(05)

14. Ποια θεωρείτε ως τα βασικά προβλήματα στη λειτουργία του δήμου σας* και στην επαφή

που με τους δημότες κατά τα θέματα της προαναφερθείσας δημοτικής πράξης

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση των δημοτών (λίγες υπηρεσίες, ή/και χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες, ή/και ακριβές υπηρεσίες)		(01)
Υποχρεοσιολογία και χαμηλή αποτελεσματικότητα (πολλές υποσχέσεις και μεγάλοι στόχοι που δεν εκπληρώνονται)		(02)
Σπατάλη πόρων (ανεξελεγκτες αναθέσεις έργων, υπεράριθμο προσωπικό, έλλειψη προγραμματισμού, κλπ.)		(03)
Διαφθορά και πελατειακές σχέσεις (εξυπηρέτηση των «δικών μας» ανθρώπων)		(04)
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών		(05)
Άλλο (προσδιορίστε):		(06)
ΔΕ/δα		(07)

*Για τον «Καποδιστριακό» δήμο όπου ανήκατε, πριν τη σύσταση των «Καλλικρατικών» δήμων.

15. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας την τελευταία ζετία

πριν από τον «Καλλικράτη» (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης)

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1 Πολύ καλή, 2 Καλή, 3 Μέτρια, 4 Κακή, 5 Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

	Υπηρεσία	Εξυπ/ση	Αξιολόγηση εξυπ/σης				
			1	2	3	4	5
(01)	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)						
(02)	Μητρώο του Δήμου						
(03)	Δημοτική Αστυνομία						
(04)	Κοινωνική Υπηρεσία						
(05)	Δημοτικό Θέατρο						
(06)	Υπηρεσία Μεταναστών						
(07)	Δημοτική Αγορά						

	Υπηρεσία	Εξυμ/ση	Αξιολόγηση εξυμ/σης				
			1	2	3	4	5
(108)	Τεχνική Υπηρεσία						
(109)	Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Ύδρευσης						
(110)	Υπηρεσία Καθαριότητας						
(111)	Ταμειακή Υπηρεσία						
(112)	ΚΑΠΗ						
(113)	Βρεφονηπιακός σταθμός						
(114)	Άλλη Υπηρεσία (προσδιορίστε):						
(115)	Δεν είχα άμεση εμπειρία μέχρι τώρα						

16. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας με την εφαρμογή του «Καλλικράτη» (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς υπέρβαση & διπλής απάντησης)

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1 Πολύ καλή, 2 Καλή, 3 Μέτρια, 4 Κακή, 5 Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

	Υπηρεσία	Εξυμ/ση	Αξιολόγηση εξυμ/σης				
			1	2	3	4	5
(101)	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)						
(102)	Μητρώο του Δήμου						
(103)	Δημοτική Αστυνομία						
(104)	Κοινωνική Υπηρεσία						
(105)	Δημοτικό Θέατρο						
(106)	Υπηρεσία Μεταναστών						
(107)	Δημοτική Αγορά						
(108)	Τεχνική Υπηρεσία						
(109)	Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Ύδρευσης						
(110)	Υπηρεσία Καθαριότητας						
(111)	Ταμειακή Υπηρεσία						
(112)	ΚΑΠΗ						
(113)	Βρεφονηπιακός σταθμός						
(114)	Άλλη Υπηρεσία (προσδιορίστε):						
(115)	Δεν είχα ακόμη άμεση εμπειρία						

17. Αξιολογήστε συνολικά τις υπηρεσίες που σας παρέχονται από το δήμο σας σήμερα ως προς: (σύνθετη ερώτηση)

		Αξιολόγηση υπηρεσιών				
		1	2	3	4	5
(101)	Την ποιότητα					
(102)	Την ποσότητα / επάρκεια					
(103)	Το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών (αν καλύπτουν τις βασικές υπηρεσίες που σσεί θεωρείτε απαραίτητες)					
(104)	Τα χρήματα που πληρώνετε (με τα δημοτικά τέλη και τις τιμές των υπηρεσιών)					
(105)	Δέ/δα					

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1- Πολύ ικανοποιημένος/η, 2- Ικανοποιημένος/η, 3- Δυσανεστημένος/η, 4- Πολύ δυσανεστημένος/η, 5- Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

18. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή; **(κωδικοποιημένα)**

Διαχείριση απορριμμάτων		001
Διαχείριση υδάτινων πόρων		002
Πολεοδομικός σχεδιασμός		003
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγχειοβελτιωτικά έργα κλπ.)		004
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)		005
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων		006
Χαμηλή επιχειρηματικότητα		007
Ανεργία		008
Χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις		009
Άλλο (προσδιορίστε):		010
Δέ/δα		011

19. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; **(κωδικοποιημένα)**

Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης		01
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)		02
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων		03
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ό,τι μένει μετά την επεξεργασία)		04
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων		05
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων		06
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης		07
Άλλο (προσδιορίστε):		08
Δέ/δα		09

20. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων; **(κωδικοποιημένα)**

Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού		01
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης		02
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού		03
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, νεωτρήσεις, κλπ.)		04
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού		05
Μείωση της ρύπανσης των νερών		06
Άλλο (προσδιορίστε):		07
Δέ/δα		08

21. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας; **(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς κωδικοποίηση)**

Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων		01
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων		02
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού		03
Καλύτερες τουριστικές υποδομές		04

Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)		{05}
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες		{06}
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των περιοχών του δήμου		{07}
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ.)		{08}
Άλλο (προσδιορίστε):		{09}
Δε/δα		{10}

22. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς αεράριση)

Πράσινο – Καθαριότητα		{01}
Ανακύκλωση		{02}
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας		{03}
Άλλο (προσδιορίστε):		{04}
Δε/δα		{05}

23. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών στο δήμο σας:

Πολύ χρήσιμη		{01}
Σχετικά χρήσιμη		{02}
Καθόλου χρήσιμη		{03}
Δε/δα		{04}

24. Είστε υπέρ της συνεργασίας του δήμου σας με τον ιδιωτικό τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων;

Ναι, υπό προϋποθέσεις		{01}
Όχι		{02}
Δε/δα		{03}

Αν απαντήσατε (1) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη.

25. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες στο δήμο σας θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, με τον έλεγχο και την εποπτεία του δήμου;

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς αεράριση)

Συλλογή απορριμμάτων		{01}
Επεξεργασία απορριμμάτων		{02}
Υπηρεσίες υγείας		{03}
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης		{04}
Υπηρεσίες κατάρτισης		{05}
Πολιτιστικές υπηρεσίες		{06}
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (παιδιά, αεροπεδία, αγροτεμάχια)		{07}
Άλλο (προσδιορίστε):		{08}
Δε/δα		{09}

26. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη δημοτική αρχή (δήμαρχο και δημοτικούς συμβούλους της πλειοψηφίας); (μόνωση ερώτηση)

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δε/δα (3)	Επ/αρ
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης				{01}
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα				{02}

	Ναι (1)	Όχι (2)	ΔΕ/ΔΑ (3)	Κωδ.
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα				(03)
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων				(04)
Με διάθεση συνεργασίας με την αντιπολίτευση				(05)
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)				(06)
Άλλο (προσδιορίστε):				(07)
ΔΕ/ΔΑ)				(08)

27. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη εκπαιδευτική (τοπική) επιτροπή και συγκεκριμένα τον πρόεδρό της και συγκεκριμένα τη μετατόπιση της δημοτικού συμβουλίου. (συνθήκη ερωτήσης)

	Ναι (1)	Όχι (2)	ΔΕ/ΔΑ (3)	Κωδ.
Εμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης				(01)
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα				(02)
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα				(03)
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων				(04)
Με διάθεση συνεργασίας με τη δημοτική αρχή				(05)
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)				(06)
Άλλο (προσδιορίστε):				(07)
ΔΕ/ΔΑ)				(08)

Μέρος Δ. Εξατομικευμένες ερωτήσεις

28. Πως ενημερώνεστε για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο σας;

(συνθήκη ερωτήσεων πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς πράξη)

Από τον τοπικό έντυπο τύπο (τοπικές εφημερίδες και άλλα έντυπα)		(01)
Από το διαδίκτυο (ιστοσελίδα δήμου, ηλεκτρονικός τοπικός τύπος, άλλες ιστοσελίδες όπως blogs κλπ.)		(02)
Από συζητήσεις με άλλους δημότες		(03)
Από την επαφή μου με δημοτικούς / τοπικούς συμβούλους		(04)
Από τοπικά τηλεοπτικά κανάλια		(05)
Από το τοπικό ραδιόφωνο		(06)
Παρευρίσκομαι σε (κάποιες) συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου		(07)
Άλλο (προσδιορίστε):		(08)
Δεν ενημερώνομαι		(09)
Δεν απαντώ		(10)

29. Πως εκφράζετε την άποψή σας για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο δήμος σας;

(συνθήκη ερωτήσεων πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς πράξη)

Σε προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες		(01)
Στις επαφές μου με τους δημοτικούς συμβούλους		(02)
Δημοσιεύω μερικές φορές την άποψή μου σε έντυπα ή/και ηλεκτρονικά μέσα		(03)
Δεν εκφράζω την άποψή μου		(04)
Δεν απαντώ		(05)

31. Προσπαθήστε να απαντήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις (απάντηση: 1 κουτί)

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δε/δα (3)	Κωδικός
Προσπαθώ να μειώσω την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγω				(01)
Κάνω διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι μου				(02)
Προσπαθώ να επηρεάσω και άλλους συνδημότες μου υπέρ της ανακύκλωσης				(03)
Δεν απαντώ				(04)

31. Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να προσφέρετε εθελοντικές υπηρεσίες στο δήμο σας,

Ναι		(01)
Ναι, υπό προϋποθέσεις		(02)
Όχι		(03)
Δεν απαντώ		(04)

32. (Αν υπαθέτουμε ότι ο δήμος σας λειτουργεί ορθολογικά και χωρίς σπατάλες, ότι παρέχει υπηρεσίες με ποιότητα και σφαιρική και ότι μπορεί να καταλογήσει σωστά τις υπηρεσίες αυτές και να μετρήσει πόσο καταναλώνει ο κάθε δημότης)

Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να πληρώσετε το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών που καταναλώνετε,

Ναι, αρκεί να πληρώνω ανάλογα με τη χρήση των υπηρεσιών που καταναλώνω		(01)
Όχι, αλλά θα ήμουν διατεθειμένος/η να πληρώνω ένα μέρος του κόστους		(02)
Όχι, γιατί θεωρώ ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν		(03)
Δε/δα		(04)

Αν απαντήσατε (2) ή (3) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη.

33. (Εφόσον νομίζετε ότι δεν πρέπει να καλύπτεται το πλήρες κόστος των υπηρεσιών από τους αντίστοιχους χρήστες)

Πως νομίζετε ότι θα πρέπει να καλύπτεται το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών;

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς περιορισμούς)

Απο γενικούς φορους απο τον κρατικο προυπολογισμο		(01)
Από τοπικούς φόρους εισοδήματος (ο κάθε δημότης να πληρώνει ανάλογα με τα εισοδήματά του, και όχι ανάλογα με την κατανάλωσή του, και να καταναλώνει ανάλογα με τις ανάγκες του)		(02)
Από έναν τοπικό φόρο κατανάλωσης (π.χ. ένας τοπικός ΦΠΑ)		(03)
Δε/δα		(04)

34. Αναφέρατε μέχρι πέντε ζητήματα, τα οποία εσείς θεωρείτε πολύ βασικά, που θα θέλατε να

προσλάβετε κατά προτεραιότητα ο δήμος, από την Εύρωπη και:

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς περιορισμούς)

		(01)
		(02)
		(03)
		(04)
		(05)

Ευχαριστούμε για το χρόνο σας και τη συνεργασία!